

mulier instituut

Inzicht in buitenspelen

De samenhang tussen kind- en omgevingskenmerken en buitenspeelgedrag

Jorien Slot-Heijs

Lisanne Balk

Jo Lucassen

Amika Singh

Inzicht in buitenspelen

De samenhang tussen kind- en omgevingskenmerken en buitenspeelgedrag

Met steun van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Jorien Slot-Heijs
Lisanne Balk
Jo Lucassen
Amika Singh

Met medewerking van: Monique Jacobs (GGD Hart voor Brabant), Miriam Levijn-Schotanus (GGD Hollands Noorden), Nicole de Jong (GGD Gelderland-Midden), Meta Moerman (GGD Gelderland-Zuid), Nathalie Koene-Smit (GGD Rotterdam-Rijnmond), Monique de Beer & Linda van Loon (GGD West-Brabant), Monique Heemskerk (GGD Zaanstreek-Waterland)

© Mulier Instituut
Utrecht, december 2021

Mulier Instituut
sportonderzoek voor beleid en samenleving

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl
E info@mulierinstituut.nl | T [@mulierinstituut](https://www.mulierinstituut.nl)

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	5
2. Methode	6
3. Resultaten	8
3.1 Hoeveelheid buitenspelen	8
3.2 Persoonskenmerken geassocieerd met buitenspelen	10
3.3 Gezondheids- en welzijnskenmerken geassocieerd met buitenspelen	10
3.4 Gezinskenmerken geassocieerd met buitenspelen	13
3.5 Andere activiteiten geassocieerd met buitenspelen	15
3.6 Omgevingskenmerken geassocieerd met buitenspelen	17
4. Discussie	21
4.1 Samenvatting resultaten	21
4.2 Reflectie	22
5. Conclusie	26
Referentielijst	27
Bijlage 1 Vraagstellingen buitenspelen per GGD-regio	29
Bijlage 2 Beschrijvende statistiek en analyse per GGD-regio	31
Bijlage 3 Indeling sterkte associaties	48

Samenvatting

Buitenspelen levert een belangrijke bijdrage aan een gezonde fysieke en mentale ontwikkeling van kinderen. In de afgelopen jaren is in beleid, praktijk en onderzoek steeds meer aandacht voor het stimuleren van buitenspelen. Om buitenspelen te stimuleren is het van belang om meer inzicht te krijgen in de factoren die samenhangen met het buitenspeelgedrag van kinderen. In dit rapport beschrijven we de uitkomsten van een onderzoek naar de associaties tussen kind- en omgevingskenmerken en het buitenspeelgedrag van kinderen in Nederland (4-11 jaar).

De data zijn afkomstig uit de Kindmonitoren van zeven GGD-regio's. De Kindmonitor is een grootschalig vragenlijstonderzoek onder ouders naar de gezondheid en het welzijn van hun kind. Met deze data kregen we de mogelijkheid om het buitenspeelgedrag van kinderen te onderzoeken en te relateren aan andere kind- en aan omgevingskenmerken. Voor dit onderzoek zijn vijf datasets uit zeven GGD-regio's gebruikt om de onderzoeksvraag te beantwoorden. Omdat de vragen van de verschillende Kindmonitoren niet landelijk geharmoniseerd zijn, zijn de datasets onafhankelijk van elkaar onderzocht (n=5.000-14.000). Door middel van logistische regressieanalyses is voor een aantal persoonskenmerken, gezondheids- en welzijnskenmerken, gezinskenmerken, andere activiteiten en omgevingskenmerken bekeken of deze geassocieerd zijn met de kans op zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspelen (verder genoteerd als: veel buitenspelen).

Wat betreft persoonskenmerken zijn geslacht, leeftijd en etniciteit sterk geassocieerd met buitenspelen: jongens spelen vaker veel buiten dan meisjes, jongere kinderen spelen vaker veel buiten dan oudere kinderen, en kinderen zonder niet-westerse migratieachtergrond spelen vaker veel buiten dan kinderen met een niet-westerse migratieachtergrond. Waar emotionele problemen, problemen met leeftijdsgenoten en problemen met pro-sociaal gedrag wel negatief samenhangen met de kans op veel buitenspelen, is dit voor andere psychische of gedragsproblemen (zoals hyperactiviteit) niet het geval. Kinderen van hoogopgeleide ouders spelen minder buiten dan kinderen van ouders met een lage of middelhoge opleiding. Wat betreft andere activiteiten naast buitenspelen is de sterke associatie tussen actief transport en buitenspelen een opvallende uitkomst: kinderen die elke dag lopend of fietsend naar school gaan spelen vaker veel buiten dan kinderen die niet dagelijks lopend of fietsend naar school gaan. Tot slot komt een aantal omgevingskenmerken naar voren die samenhangen met veel buitenspelen. Kinderen die buitenspeelmogelijkheden hebben (eigen tuin, parkje/plantsoen, straat/stoep), genoeg vriendjes/vriendinnetjes in de buurt hebben, niet in (zeer) sterk stedelijke gebieden wonen en niet worden belemmerd door te weinig (veilig en goed onderhouden) speelplekken of te veel verkeer spelen vaker veel buiten dan kinderen die dat niet hebben.

Op een aantal punten geven de resultaten extra onderbouwing en richting voor beleidsmaatregelen om buitenspelen te stimuleren, zoals extra aandacht voor meisjes en de belemmering van te veel verkeer in een buurt. Een aantal aspecten in dit onderzoek maakt dat een compleet overzicht van hoe buitenspeelgedrag in elkaar zit niet mogelijk is. Allereerst bemoeilijken de verschillende vraagstellingen over buitenspelen (en ook andere onderwerpen) tussen GGD-regio's het trekken van eenduidige conclusies. Daarom is uniformering van de vraagstellingen zeer wenselijk. Om deze uniformering te bewerkstelligen dient een consensustraject te worden gestart. Ten tweede moeten de factoren die gerelateerd zijn aan buitenspelen niet los van elkaar worden onderzocht, maar in samenhang met elkaar en binnen een context. Dit is mogelijk door middel van een systeembenadering. De uitkomsten van dit onderzoek worden meegenomen in een vervolgonderzoek waarin deze systeembenadering wordt toegepast om te komen tot een overzicht waarin rekening is gehouden met onderlinge samenhang en context.

1. Inleiding

Het belang van buitenspelen

Buitenspelen kan een belangrijke bijdrage leveren aan het aantal beweegminuten van kinderen en daarmee aan hun fitheid (Gray et al., 2015a). Buitenspelen is goed voor een gezonde motorische (Aziz & Said, 2012), sociale en mentale ontwikkeling (Bento & Dias, 2017; Gill, 2014). Met name het ‘spel’-element maakt buitenspelen van grote waarde voor de ontwikkeling. In een ideale spelsituatie wordt kinderen niets opgelegd door anderen, is er geen nadruk op het leveren van prestaties, bestaan slechts door kinderen zelf bedachte regels en gebruiken kinderen hun fantasie (Gray, 2015). Door te spelen ontdekken kinderen hun omgeving, experimenteren ze met het verleggen van grenzen en leren ze samenwerken, interacteren en socialiseren. Buitenspelen draagt daarmee bij aan de mentale en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen, aan sociale competenties en aan creativiteit (Brussoni et al., 2015).

Buitenspelen staat onder druk

Juist vanwege het grote belang van buitenspelen voor de gezondheid zijn er zorgen, omdat buitenspelen tegenwoordig onder druk staat (Lucassen et al., 2020). Waar kinderen vroeger elke dag samen in de buurt buitenspeelden, lijkt de tijd van kinderen tegenwoordig te worden opgeslokt door georganiseerd aanbod (sport, muziek), buitenschoolse opvang (BSO) en concurrerende vrijetijdsbestedingen, zoals gamen (Dellas et al., 2021). Ook de verstedelijking, het toenemende verkeer en de toenemende prestatiedruk bij kinderen (en ouders) lijken buitenspelen te belemmeren (Dellas et al., 2021). In hoeverre kinderen daadwerkelijk minder zijn gaan buitenspelen en hoeveel zij tegenwoordig buitenspelen is niet goed vast te stellen. Er is een gebrek aan longitudinale data en in onderzoeken worden verschillende definities en vraagstellingen gebruikt voor buitenspelen (Lucassen et al., 2020). Vanwege het belang van buitenspelen is er de laatste jaren in het beleid meer aandacht voor buitenspelen. Recente voorbeelden van initiatieven gericht op buitenspelen zijn het Samenspeelakkoord en de Buitenspeelcoalitie.

Inzicht nodig in factoren gerelateerd aan buitenspelen

Om buitenspelen te stimuleren is het van belang om meer inzicht te krijgen in de factoren die bijdragen aan het buitenspeelgedrag van kinderen. Onderzoek naar deze buitenspeelfactoren is vaak gericht op de fysieke omgeving (bijvoorbeeld de inrichting van een speeltuin/omgeving, mate van groen) (Aarts et al., 2010) of de sociale omgeving, vooral de invloed van ouders (Boxberger & Reimers, 2019). Er zijn aanwijzingen dat individuele kenmerken van kinderen geassocieerd zijn met buitenspelen, zoals geslacht, leeftijd of beperking, en andere vormen van tijdsbestedingen. Lee et al. (2021) wijzen erop dat gedrag, zoals buitenspelen, beïnvloed wordt vanuit een samenspel van verschillende factoren en dat factoren daarom niet geïsoleerd moeten worden bekeken. In het huidige onderzoek worden daarom zowel kindkenmerken als omgevingskenmerken geïdentificeerd die gerelateerd zijn aan buitenspelen bij Nederlandse kinderen. Dit draagt bij aan de kennisontwikkeling voor het stimuleren van buitenspelen.

Onderzoeksvraag

Welke kind- en omgevingskenmerken zijn gerelateerd aan buitenspeelgedrag van Nederlandse kinderen tussen 4 en 11 jaar?

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt beschreven welke data voor dit onderzoek zijn gebruikt en welke analysemethode is gebruikt. In paragraaf 3.1 staat centraal wat de overeenkomsten en verschillen in vragen waarop buitenspelen is uitgevraagd zijn tussen de verschillende GGD-regio's die data voor het huidige onderzoek hebben aangeleverd. In de daaropvolgende paragrafen komt de associatie van buitenspelen met respectievelijk persoonskenmerken (§3.2), gezondheids- en welzijnskenmerken (§3.3), gezinssituatie (§3.4), andere activiteiten (§3.5) en omgevingskenmerken (§3.6) aan bod. In hoofdstuk 4 volgt een samenvatting (§4.1) en discussie (§4.2) en het rapport wordt afgesloten met een conclusie in hoofdstuk 5.

2. Methode

GGD Kindmonitoren

Een bron waarmee periodiek en op grote schaal data over Nederlandse kinderen worden verzameld zijn de GGD-Kindmonitoren. Veertien GGD-regio's zetten vierjaarlijks een vragenlijst uit onder ouders van kinderen tussen 0 en 12 jaar met vragen over de gezondheid, leefstijl en leefsituatie van hun kind, waaronder over buitenspelen. De data worden door de GGD-regio's op verschillende manieren verzameld, bijvoorbeeld via scholen of steekproeven in wijken. De data uit de Kindmonitoren bieden de mogelijkheid om op grote schaal het buitenspeelgedrag van kinderen te onderzoeken en te relateren aan persoons- en omgevingsfactoren van een kind. Voor de Kindmonitoren hanteren de verschillende GGD-regio's verschillende vraagstellingen, waardoor harmonisatie op landelijk niveau of vergelijking tussen de regio's niet mogelijk is. Ook de vraagstellingen over buitenspelen zijn niet bij alle GGD-regio's gelijk (zie bijlage 1 voor de vraagstellingen).

Databronnen

Alle veertien GGD-regio's die een Kindmonitor uitvoeren zijn eind 2020 benaderd met de vraag hun data over buitenspelen in het kader van dit onderzoek te delen. Alle GGD-regio's hebben positief gereageerd op dit verzoek. Vervolgens is met de individuele GGD-regio's verkend onder welke voorwaarden data veilig konden worden gedeeld. Een aantal GGD-regio's zag af van deelname in verband met tijdgebrek of het niet mogen delen van data met derden. Uiteindelijk hebben zeven van de veertien GGD-regio's hun Kindmonitor-data gedeeld: West-Brabant (2017), Hart voor Brabant (2017), Hollands Noorden (2016), Zaanstreek-Waterland (2020), Rotterdam-Rijnmond (2018), Gelderland-Midden (2017) en Gelderland-Zuid (2017). De datasets zijn in een afgeschermd omgeving opgeslagen met alleen toegang voor de betrokken onderzoekers van het Mulier Instituut. Na afloop van het onderzoek worden de datasets verwijderd.

De datasets van Hart voor Brabant en West-Brabant konden in zijn geheel worden gekoppeld, omdat in deze regio's exact dezelfde vragenlijsten zijn gebruikt. Ook de datasets van Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid zijn gekoppeld, omdat de vragen over buitenspelen identiek waren, waarbij alleen de variabelen die in beide datasets voorkwamen zijn gekoppeld. Dit resulteerde in vijf verschillende datasets voor de analyse.

Analyses

De analyses zijn uitgevoerd door onderzoekers van het Mulier Instituut. Voor de analyses in het kader van dit onderzoek zijn alleen kinderen van 4 tot en met 11 jaar meegenomen waarvan de buitenspeeltijd compleet was ingevuld (Hart voor Brabant & West-Brabant: $n=12.668$; Zaanstreek-Waterland: $n=4.953$; Gelderland-Midden en -Zuid: $n=14.167$; Hollands Noorden: $n=8.369$; Rotterdam-Rijnmond: $n=9.845$). Voor Gelderland-Zuid geldt dat een aantal analyses is uitgevoerd waarvan voor de regio Gelderland-Midden geen data beschikbaar waren ($n=7.919$). In de resultaten is dit in de tabellen vermeld.

Uitkomstvariabele

De uitkomstvariabele voor dit onderzoek is 'veel of weinig buitenspelen'. Omdat bij de vijf datasets een andere vraagstelling voor buitenspelen werd gehanteerd (zie bijlage 1), zijn de datasets apart geanalyseerd. Wat in alle datasets overeenkwam was dat buitenspelen werd bevraagd op twee aspecten: aantal dagen buitenspelen per week en hoeveelheid bestede tijd per keer in categorieën. Vanwege de antwoordcategorieën is een uitkomstmaat op continuniveau niet mogelijk. Buitenspeelgedrag is voor elke dataset daarom ingedeeld in twee categorieën (veel of weinig buitenspelen), waarbij 'veel buitenspelen' is gedefinieerd als zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspelen. Deze indeling van veel en weinig buitenspelen is gemaakt voor dit onderzoek en niet gebaseerd op een norm of richtlijn. De overwegingen voor de keuze van dit afkappunt waren enerzijds het creëren van een groep kinderen die

duidelijk veel buitenspelen, namelijk (bijna) dagelijks minimaal een uur, en anderzijds de grootte van de groep voor het uitvoeren van de beoogde analyses.

Statistische analyses

Met gebruik van logistische regressieanalyses zijn vervolgens associaties met leefstijl- en omgevingsfactoren onderzocht. Waar nodig zijn factoren in categorieën ingedeeld (zoals schermtijd) en is gecorrigeerd voor relevante *confounders*. Confounders zijn variabelen die een associatie, bijvoorbeeld tussen buitenspelen en schermtijd, kunnen versterken of verzwakken. De meest voorkomende confounders zijn leeftijd, geslacht, stedelijkheid en etniciteit (zie bijlage 2). Op een enkele factor was sprake van effectmodificatie voor geslacht. Voor die factoren is in de tabellen weergegeven dat de kans alleen voor jongens of meisjes geldt.

Interpretatie uitkomsten

De uitkomsten van de logistische regressieanalyses (*odds ratio's*) kunnen worden geïnterpreteerd als 'de kans dat een kind zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspeelt'. Voorbeeld: de kans dat jongens zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspelen is groter dan de kans dat meisjes zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspelen. Als de odds ratio bijvoorbeeld 1.4 is, hebben jongens 40 procent meer kans om veel buiten te spelen dan meisjes. Voor de significantie van de resultaten is een grenswaarde van 0.01 gebruikt. In bijlage 2 zijn de beschrijvende statistiek en uitkomsten van de analyses per GGD-regio opgenomen. In hoofdstuk 3 zijn tabellen weergegeven waarin significante associaties met groen zijn gearceerd, grijze vakken betekenen een niet-significante associatie en voor de witte vakken geldt dat die associatie niet is onderzocht.

Voor de leesbaarheid wordt in het vervolg van dit rapport 'zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspelen' in de lopende tekst beschreven als 'veel buitenspelen' en worden de kansen beschreven als 'x speelt vaker (of minder vaak) veel buiten dan y'. In het voorbeeld hierboven: jongens spelen vaker veel buiten dan meisjes.

Conclusies uitkomsten

Afhankelijk van het aantal datasets waarin een factor voorkomt en wat de uitkomst is per GGD-regio, kan een algemene conclusie over een associatie met buitenspelen worden getrokken. Hiervoor is een indeling gemaakt van de sterkte van de associatie (sterke associatie, associatie, mogelijke associatie, inconsistent, geen associatie), gebaseerd op het aantal datasets en de consistentie in richting van de gevonden associaties. In bijlage 3 is een tabel opgenomen waarin de indeling is weergegeven. We doen geen uitspraken over datasets op het niveau van GGD-regio. Over het algemeen geldt dat gesproken wordt van een associatie wanneer meerdere datasets consistent dezelfde uitkomst hebben op een factor. Bij vier of vijf keer dezelfde uitkomst op een factor spreken we van een sterke associatie.

3. Resultaten

In paragraaf 3.1 wordt gekeken naar de verschillen in hoeveelheid buitenspelen tussen de verschillende GGD-regio's. De gerapporteerde cijfers kunnen afwijken van cijfers die de GGD-regio's zelf rapporteren, omdat er andere afkapwaarden zijn gebruikt. In de daaropvolgende paragrafen (§3.1 tot §3.6) wordt achtereenvolgens gekeken welke kenmerken van de kinderen zelf, gezondheid en welzijn van de kinderen, het gezin, andere activiteiten van de kinderen en omgevingskenmerken significant geassocieerd zijn met het buitenspeelgedrag. Hierbij moet worden benadrukt dat het gaat om associaties, dus niet om oorzaak-gevolgrelaties. De beschrijvende statistieken en de uitkomsten van de analyses (odds ratio's, betrouwbaarheidsintervallen en p-waarden) zijn opgenomen in bijlage 2.

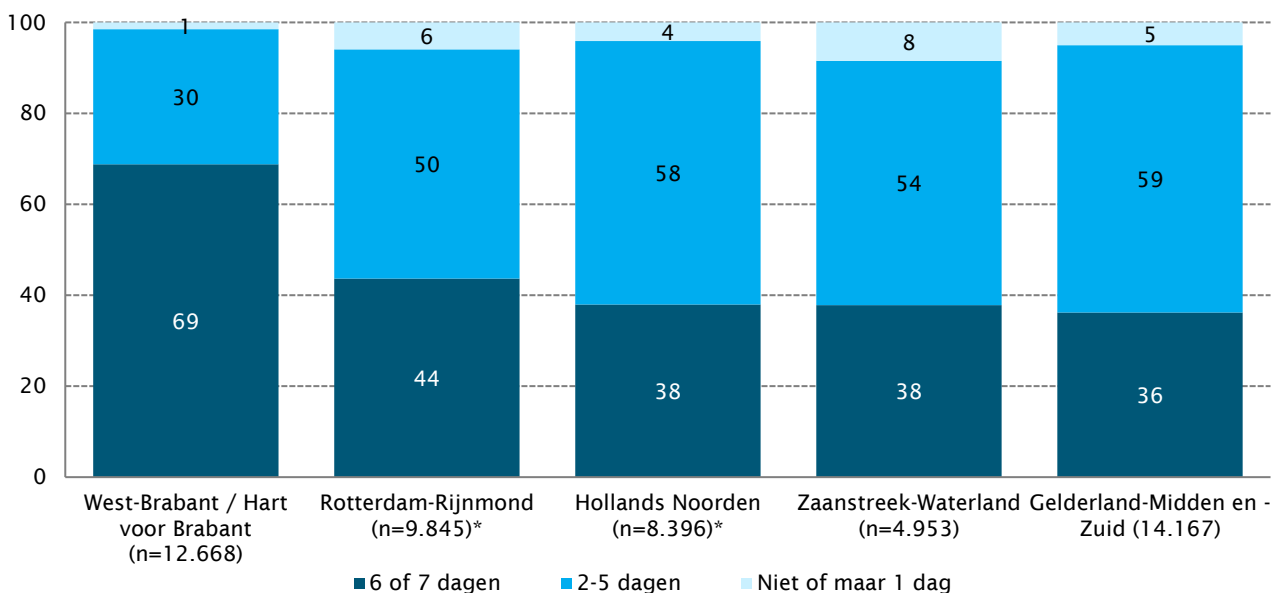
3.1 Hoeveelheid buitenspelen

Aantal dagen in de week buitenspelen

In figuur 3.1 is zichtbaar dat in de meeste GGD-regio's ongeveer vier op de tien kinderen zes of zeven dagen per week buitenspelen. Alleen voor West-Brabant/Hart voor Brabant ligt dit percentage aanzienlijk hoger: bijna zeven op de tien kinderen (69%). Het is mogelijk dat kinderen in West-Brabant/Hart voor Brabant daadwerkelijk meer buitenspelen, maar het is ook mogelijk dat het grote verschil (deels) te wijten is aan methodologische verschillen, zoals een andere vraagstelling of dataverzameling in een ander seizoen dan de overige GGD-regio's.

Het grootste verschil in vraagstelling tussen West-Brabant/Hart voor Brabant en de andere GGD-regio's is dat niet specifiek naar buiten schooltijd wordt gevraagd. Daardoor is het aannemelijk dat (een deel van de) ouders de buitenspeeltijd tijdens schooltijd hebben meegerekend. Het percentage kinderen dat slechts één dag per week of minder buiten speelt is in alle GGD-regio's minder dan 10 procent.

Figuur 3.1 Aantal dagen per week buitenspelen (kinderen 4-11 jaar) per GGD-regio (in procenten)

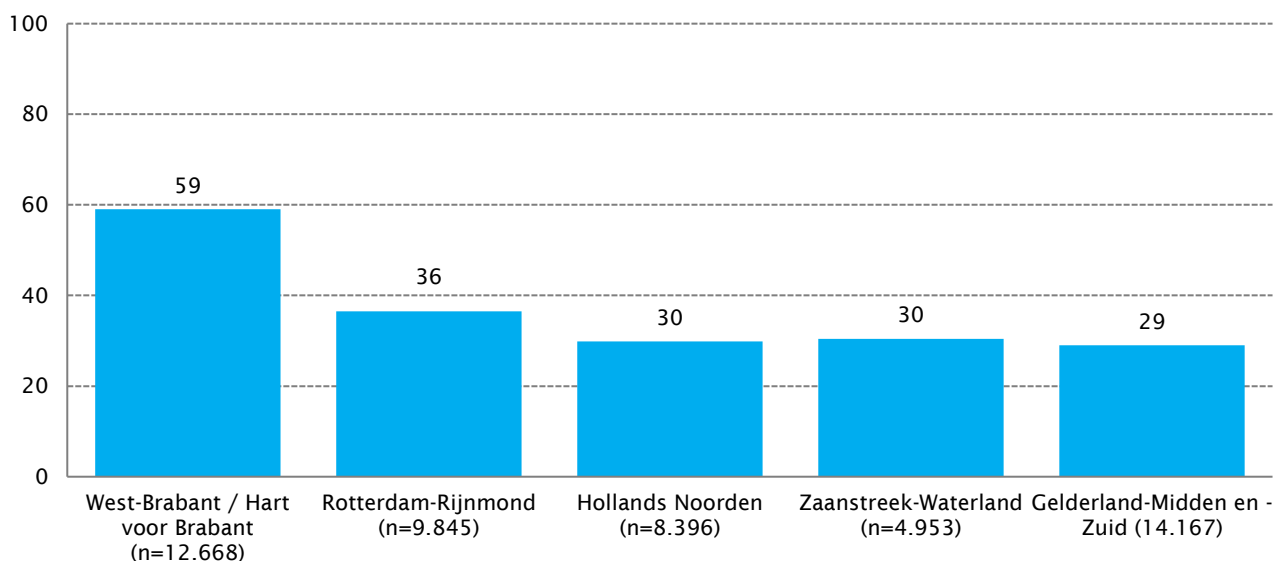
* Categorie 'Mijn kind heeft de afgelopen week niet buitengespeeld, maar doet dit normaal wel' is in het gehele onderzoek niet meegenomen.

Bron: Mulier Instituut, Inzicht in buitenspelen, 2021.

Zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspelen

In Nederland bestaat momenteel geen norm of richtlijn voor de minimale hoeveelheid buitenspelen voor kinderen. In dit onderzoek is ervoor gekozen om onderscheid te maken tussen kinderen die zes of zeven dagen in de week minimaal een uur buitenspelen (verder in dit rapport aangeduid als ‘veel buitenspelen’¹) en kinderen die dat niet doen (verder in dit rapport aangeduid als ‘weinig buitenspelen’). Iets meer dan 30 procent van de kinderen speelt volgens hun ouders veel buiten (figuur 3.2). In West-Brabant/Hart voor Brabant ligt dit percentage aanzienlijk hoger (59%).

Figuur 3.2 Aandeel kinderen (4-11 jaar) dat volgens de ouders zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspeelt per GGD-regio (in procenten)

Bron: Mulier Instituut, Inzicht in buitenspelen, 2021.

¹ Voor de leesbaarheid wordt in de rest van hoofdstuk 3 ‘zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspelen’ in de lopende tekst beschreven als ‘veel buitenspelen’ en genoteerd als: x speelt vaker veel buiten dan y (in dit geval: jongens spelen vaker veel buiten dan meisjes).

3.2 Persoonskenmerken geassocieerd met buitenspelen

Data van alle GGD-regio's laten een sterke associatie zien tussen geslacht en veel buitenspelen: meisjes spelen minder vaak veel buiten dan jongens (tabel 3.1). Wat betreft leeftijd blijkt uit de analyses dat 10-11-jarigen aanzienlijk minder vaak veel buitenspelen dan jonge kinderen (4-6 jaar). Associaties tussen de leeftijden 4-6 jaar en 7-9 jaar zijn inconsistent. Er is een sterke associatie tussen etniciteit en veel buitenspelen: kinderen met een niet-westerse migratieachtergrond spelen minder vaak veel buiten dan kinderen zonder migratieachtergrond. Er zijn geen verschillen tussen kinderen met een westerse migratieachtergrond en kinderen zonder migratieachtergrond.

Tabel 3.1 Overzicht persoonskenmerken geassocieerd met de kans op zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspelen volgens ouders (odds ratio)

	West- en Hart voor Brabant	Zaanstreek-Waterland	Gelderland-Midden en -Zuid	Hollands Noorden	Rotterdam-Rijnmond	Conclusie (bijlage 3)
Meisjes (ref: jongens)	Kleinere kans (0.70)	Kleinere kans (0.71)	Kleinere kans (0.69)	Kleinere kans (0.71)	Kleinere kans (0.88)	Sterke associatie
Leeftijd in categorieën (referentiegroep: 4-6 jaar)						
7-9 jaar	Kleinere kans (0.83)	Grotere kans (1.24)		Grotere kans (1.16)		Inconsistent
10-11 jaar	Kleinere kans (0.55)		Kleinere kans (0.62)	Kleinere kans (0.78)	Kleinere kans (0.61)	Associatie
Etniciteit (referentiegroep: geen migratieachtergrond)						
Niet-westerse migratieachtergrond	Kleinere kans (0.45)	Kleinere kans (0.46)	Kleinere kans (0.72)*		Kleinere kans (0.72)	Sterke associatie
Westerse migratieachtergrond			*			Geen associatie

Groen: significante associatie met buitenspeelgedrag. **Grijs:** Geen significante associatie met buitenspeelgedrag. Wit: komt niet in vragenlijst voor. * Alleen Gelderland-Zuid.

Bron: Mulier Instituut, Inzicht in buitenspelen, 2021.

3.3 Gezondheids- en welzijnskenmerken geassocieerd met buitenspelen

Ervaren gezondheid

De ervaren gezondheid is een veelgebruikte indicator voor de daadwerkelijke gezondheid en blijkt geassocieerd te zijn met veel buitenspelen: kinderen die volgens hun ouders een matige of slechte gezondheid hebben, spelen minder vaak veel buiten dan kinderen met een (heel) goede gezondheid (tabel 3.2, volgende pagina). Uit dit onderzoek is niet op te maken of hier sprake is van een oorzakelijke relatie.

Psychische problematiek en vaardigheden

Psychische problematiek en vaardigheden worden door de meeste GGD-regio's uitgevraagd via de SDQ-vragenlijst en komen in vier van de vijf datasets terug. Psychische problematiek is op een aantal aspecten sterk geassocieerd met buitenspeelgedrag. Kinderen met emotionele problemen, problemen met leeftijdsgenoten of problemen met pro-sociaal gedrag spelen minder vaak veel buiten dan kinderen zonder deze psychische problemen. Er lijkt geen verschil in buitenspeelgedrag te zijn tussen kinderen met en zonder gedragsproblemen of hyperactiviteit.

Algemeen gevoel afgelopen tijd: blij versus somber

Vergeleken met kinderen die zich in de afgelopen drie maanden (heel) blij voelden volgens hun ouders, spelen kinderen die zich niet blij/niet somber voelden minder vaak veel buiten. Voor kinderen die zich somber voelden zijn de resultaten inconsistent.

Beperkingen en chronische aandoeningen

Voor ADHD, astma, verstandelijke beperking, motorische beperking, gedragsproblemen, allergie en migraine zijn geen associaties gevonden. Enkel voor beperkingen binnen het autismespectrum is een associatie gevonden: kinderen met autisme lijken minder vaak veel buiten te spelen dan kinderen zonder autisme. Hierbij moet worden opgemerkt dat naar beperkingen of chronische aandoeningen in weinig Kindmonitoren is gevraagd. Daarnaast is de uitvraag op verschillende manieren gedaan.

Pesten

Resultaten met betrekking tot het pesten van andere kinderen of zelf zijn gepest zijn grotendeels inconsistent. Opvallend is dat waar wel verschillen zijn gevonden, blijkt dat kinderen die pesten of gepest worden vaker veel buitenspelen dan kinderen die niet gepest zijn of gepest hebben. Een mogelijke verklaring is dat pesten voorkomt tijdens het buitenspelen, waardoor kinderen die weinig buitenspelen minder kans hebben om met pestgedrag te maken te krijgen. Een onderbouwing van dit vermoeden is op basis van de beschikbare data niet mogelijk.

Body Mass Index (BMI)

BMI-cijfers waren slechts voor één dataset beschikbaar. Hierbij werd geen associatie gevonden tussen BMI en de hoeveelheid buitenspelen.

Tabel 3.2 Overzicht gezondheids- en welzijnskenmerken geassocieerd met de kans op zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspelen volgens ouders (odds ratio)

	West- en Hart voor Brabant	Zaanstreek-Waterland	Gelderland-Midden en -Zuid	Hollands Noorden	Rotterdam-Rijnmond	Conclusie (bijlage 3)
Ervaren gezondheid (ref: (heel) goede gezondheid)						
Matige/slechte gezondheid	Kleinere kans (0.60)	Kleinere kans (0.56)		Kleinere kans (0.69)	Kleinere kans (0.75)	Associatie
Psychische problematiek en vaardigheden (SDQ, vragenlijst)* (ref: geen problematiek)						
Emotionele problemen	Kleinere kans (0.70)	Kleinere kans (0.56)		Kleinere kans (0.76)	Kleinere kans (0.77)	Sterke associatie
Problemen met leeftijdsgenoten	Kleinere kans (0.55)	Kleinere kans (0.40)		Kleinere kans (0.56)	Kleinere kans (0.62)	Sterke associatie
Niet pro-sociaal gedrag	Kleinere kans (0.53)	Kleinere kans (0.64)		Kleinere kans (0.61)	Kleinere kans (0.68)	Sterke associatie
Gedrags-problemen	Kleinere kans voor jongens (0.75)					Geen associatie
Hyperactiviteit						Geen associatie
Gevoel afgelopen drie maanden (ref: (heel) blij)						
Niet blij/niet somber	Kleinere kans (0.66)	**			Kleinere kans (0.60)	Associatie
Somber		**			Kleinere kans (0.56)	Inconsistent

Vervolg tabel 3.2 Overzicht gezondheids- en welzijnskenmerken geassocieerd met de kans op zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspelen volgens ouders (odds ratio)

	West- en Hart voor Brabant	Zaanstreek-Waterland	Gelderland-Midden en -Zuid	Hollands Noorden	Rotterdam-Rijnmond	Conclusie (bijlage 3)
Beperking of chronische aandoening (ref: geen beperking)						
ADHD						Geen associatie
Autisme/PDD-NOS /Asperger	Kleinere kans (0.60)		Kleinere kans (0.74)			Associatie
Astma						Geen associatie
Verstandelijke beperking						Geen associatie
Motorische beperking						Geen associatie
Gedrags-problemen						Geen associatie
Allergie						Geen associatie
Migraine/ hoofdpijn						Geen associatie
Pestgedrag (ref=niet gepest)						
Is gepest in de afgelopen drie maanden		Grotere kans (1.36)		Grotere kans voor jongens (1.26)		Inconsistent
Heeft anderen gepest in de afgelopen drie maanden		Grotere kans (1.55)				Inconsistent
Pest wel eens andere kinderen (ref: nooit)			Grotere kans (1.28)***			Mogelijke associatie
BMI (zelfgerapporteerd) (ref: normaal gewicht)						
Ondergewicht						Geen associatie
Overgewicht						Geen associatie

Groen: significante associatie met buitenspeelgedrag. **Grijs:** Geen significante associatie met buitenspeelgedrag. Wit: komt niet in vragenlijst voor. * Scores volgens Strength and Difficulties Questionnaire, scores grensgebied en verhoogd samengenomen. ** Wel gevraagd, maar te kleine categorieën. * Alleen Gelderland-Zuid.

Bron: Mulier Instituut, Inzicht in buitenspelen, 2021.

3.4 Gezinskenmerken geassocieerd met buitenspelen

Kenmerken ouders

Een sterke associatie is gevonden tussen opleidingsniveau van de ouders en buitenspelen: kinderen van hoogopgeleide ouders spelen minder vaak veel buiten dan kinderen van ouders met een lage/middelhoge opleiding (tabel 3.3, volgende pagina). Wat betreft de werksituatie is de kans op veel buitenspelen mogelijk kleiner als geen van beide ouders werkt, maar niet verschillend als één ouder werkt (ten opzichte van twee werkende ouders). Dit is op één dataset gebaseerd, dus meer onderzoek is nodig om hardere conclusies te trekken. Regels van ouders over schermtijd zijn niet geassocieerd met het buitenspeelgedrag van kinderen.

Gezinssamenstelling

Of kinderen die een andere woonsituatie hebben dan bij de eigen vader en moeder vaker of minder vaak veel buitenspelen is niet duidelijk. Er is geen consistente associatie gevonden. Mogelijk spelen kinderen met broers en zussen vaker veel buiten dan kinderen zonder broers en zussen tussen 0 en 12 jaar.

Financiële situatie

Over de associatie tussen financiële situatie en buitenspelen zijn de resultaten inconsistent. In twee datasets is een associatie gevonden tussen 'enige/grote moeite met financieel rondkomen' en een kleinere kans op veel buitenspelen, maar in de andere drie datasets niet.

Uit de (enige) analyse van de associatie tussen het inkomensniveau van ouders en buitenspelen blijkt dat kinderen van ouders met een benedenmodaal inkomen mogelijk minder vaak veel buitenspelen dan kinderen van ouders met een bovenmodaal inkomen. Tussen kinderen van ouders met bovenmodaal en modaal inkomen werd geen verschil gevonden.

Kinderopvang

Over het gebruik van verschillende vormen van kinderopvang is geen duidelijke associatie met veel buitenspelen gevonden.

Tabel 3.3 Overzicht gezinskenmerken geassocieerd met de kans op zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspelen volgens ouders (odds ratio)

	West- en Hart voor Brabant	Zaanstreek-Waterland	Gelderland-Midden en -Zuid	Hollands Noorden	Rotterdam-Rijnmond	Conclusie (bijlage 3)
Kenmerken ouders						
Hoogopgeleide ouders (ref: laag/middelhoog)	Kleinere kans (0.88)	Kleinere kans (0.82)		Kleinere kans (0.70)	Kleinere kans (0.78)	Sterke associatie
Werksituatie ouders (ref: beide ouders werken)						
Geen van de ouders werkt	Kleinere kans (0.57)					Mogelijke associatie
Een ouder werkt						Geen associatie
Ouders hebben regels over schermtijd (ref:nee)						Geen associatie
Gezinssamenstelling						
Anders wonen dan bij vader en moeder (ref: bij eigen vader en moeder)	Kleinere kans (0.77)	Kleinere kans (0.77)			Kleinere kans (0.79)	Inconsistent
Broer(s)/zus(sen) van 0-12 jaar (ref: nee)		Grotere kans (1.36)				Mogelijke associatie
Financiële situatie						
Moeite met rondkomen (ref: geen moeite)						
Nee, maar wel opletten	Kleinere kans (0.88)					Geen associatie
Enige/grote moeite	Kleinere kans (0.71)	Kleinere kans (0.73)				Inconsistent
Inkomensniveau ouders (ref: bovenmodaal)						
Benedenmodaal (0-2.200)	Kleinere kans (0.79)					Mogelijke associatie
Modaal (2.201-3.600)						Geen associatie
Opvang (ref: nee)						
Minimaal één dag opvang	Grotere kans (1.13)					Inconsistent
Gebruik BSO of (on)betaalde oppas						Geen associatie
Gebruik BSO					Kleinere kans (0.81)	Mogelijke associatie
Gebruik betaalde oppas						Geen associatie
Gebruik onbetaalde oppas						Geen associatie

Groen: significante associatie met buitenspeelgedrag. **Grijs:** Geen significante associatie met buitenspeelgedrag. **Wit:** komt niet in vragenlijst voor. * Alleen Gelderland-Zuid.

Bron: Mulier Instituut, Inzicht in buitenspelen, 2021.

3.5 Andere activiteiten geassocieerd met buitenspelen

Beweegactiviteiten

Kinderen die elke dag lopend of fietsend naar school gaan (actief transport) spelen vaker veel buiten dan kinderen die dat niet elke dag doen (tabel 3.4, volgende pagina). Wat betreft het lidmaatschap bij een sportvereniging lijkt het erop dat een lidmaatschap de kans op veel buitenspelen vergroot, maar vooral voor jongens. Er is geen eenduidige associatie vast te stellen tussen de kans op veel buitenspelen en het aantal dagen sporten bij een sportvereniging.

Schermactiviteiten

In drie datasets waren data beschikbaar over schermtijd (algemeen), waaruit geen eenduidige conclusie te trekken is, deels vanwege verschillende vraagstellingen. In Gelderland-Zuid is onderscheid gemaakt tussen televisiekijken en schermgebruik computer, laptop, tablet of telefoon. Jongens die elke dag een uur of langer schermtijd hebben spelen minder vaak veel buiten dan jongens die minder dan een uur schermtijd hebben. Voor meisjes is geen verschil gevonden. Bij kinderen die elke dag een uur of meer televisiekijken is geen verschil gevonden in buitenspeelgedrag ten opzichte van kinderen die minder televisiekijken. Meer dan één keer per week gamen is alleen voor meisjes mogelijk negatief geassocieerd met veel buitenspelen (gebaseerd op één dataset).

Tabel 3.4 Overzicht andere activiteiten geassocieerd met de kans op zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspelen volgens ouders (odds ratio)

	West- en Hart voor Brabant	Zaanstreek-Waterland	Gelderland-Midden en -Zuid	Hollands Noorden	Rotterdam-Rijnmond	Conclusie (bijlage 3)
Beweegactiviteiten						
Elke dag actief transport naar school (ref: nee)	Grotere kans (1.24)	Grotere kans (1.49)	Grotere kans (1.24)	Grotere kans (1.21)	Grotere kans (1.30)	Sterke associatie
Lidmaatschap sport (ref: nee)	Grotere kans (1.38)	Grotere kans (1.48)	Kleinere kans voor meisjes (0.75)	Grotere kans voor jongens (1.37)		Associatie
Sporten (als lid vereniging) (1-5 dagen)	Grotere kans (1.27)			Grotere kans (1.11)		Inconsistent
Voldoen aan beweegnorm (0-7 dagen)		Grotere kans (1.34)				Mogelijke associatie
Schermactiviteiten (ref: nee)						
Elke dag minimaal een uur schermtijd		Kleinere kans (0.82)		Kleinere kans (0.81)		Inconsistent
Elke dag minimaal een uur tv kijken			*			Geen associatie
Elke dag minimaal een uur computer, laptop, tablet of mobiele telefoon			Kleinere kans voor jongens (0.73)*			Mogelijke associatie voor jongens
Bezit smartphone	Kleinere kans (0.85)			Alleen 8-12 jaar		Inconsistent
Gamen: één tot vijf dagen per week (ref: < één dag per week)		Kleinere kans (0.79)				Mogelijke associatie voor meisjes
Gamen: zes/zeven dagen per week (ref: < één dag per week)		Kleinere kans (0.73)				Mogelijke associatie voor meisjes
Lidmaatschap club of vereniging algemeen (sport, muziek, toneel, enzovoort)						
Lid van een club of vereniging (ref: nee)			*			Geen associatie

Groen: significante associatie met buitenspeelgedrag. **Grijs:** Geen significante associatie met buitenspeelgedrag. Wit: komt niet in vragenlijst voor. * Alleen Gelderland-Zuid.

Bron: Mulier Instituut, Inzicht in buitenspelen, 2021.

3.6 Omgevingskenmerken geassocieerd met buitenspelen

Stedelijkheid en kindvriendelijkheid

Er is een sterke associatie gevonden tussen stedelijkheid en veel buitenspelen: kinderen die in weinig/niet stedelijk gebied wonen spelen aanzienlijk vaker veel buiten dan kinderen in (zeer) stedelijke gebieden (tabel 3.5, volgende pagina). Ook is er een associatie gevonden tussen de door ouders ervaren kindvriendelijkheid van de buurt en het buitenspeelgedrag: kinderen die volgens ouders in heel kindvriendelijke buurten wonen spelen vaker veel buiten dan kinderen die in kindvriendelijke of (helemaal) niet kindvriendelijke buurten wonen.

Mogelijkheden en belemmeringen

Op een aantal punten zijn buitenspeelmogelijkheden geassocieerd met veel buitenspelen: kinderen die kunnen spelen in een eigen tuin, in een park/plantsoen, op de straat/stoep of op andere plekken in de buurt spelen vaker veel buiten dan kinderen die die buitenspeelmogelijkheden niet hebben. Deze associatie is inconsistent voor openbare speeltuinen.

In drie datasets is uitgevraagd wat volgens ouders belemmeringen zijn om buiten te spelen. Op basis daarvan blijkt dat kinderen minder vaak veel buiten spelen als er volgens hun ouders te weinig speelplekken in de buurt zijn, als er te veel verkeer is of als er te weinig vriendjes/vriendinnetjes in de buurt zijn. Er is een mogelijke negatieve associatie tussen liever binnen spelen en veel buitenspelen. De aanwezigheid van hangjongeren of 'vreemde types' in de buurt en afval op straat lijken niet samen te hangen met veel buitenspelen.

Gemiste aspecten/voorzieningen in de buurt

Het hebben van contact met andere kinderen is sterk geassocieerd met buitenspelen: kinderen die volgens hun ouders contacten met andere kinderen in de buurt missen, hebben een aanzienlijk kleinere kans op veel buitenspelen dan kinderen die wel genoeg contacten hebben. Ook op andere punten is het gemis aan voorzieningen geassocieerd met buitenspelen: kinderen van ouders die een veilige (en goed onderhouden) speelplek en contact met andere ouders missen, spelen minder buiten dan kinderen van ouders die dat niet missen. Voor een gemis aan voorzieningen die te maken hebben met een groene omgeving (grasveld, park) zijn de resultaten inconsistent. Mogelijke associaties (dus op basis van één dataset) zijn er tussen het missen van gebruikersgroen, veilige fiets- en wandelpaden, een speelplek gericht op verschillende leeftijden en buitenspeelgedrag.

Tabel 3.5 Overzicht omgevingskenmerken geassocieerd met de kans op zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspelen volgens ouders (odds ratio)

	West- en Hart voor Brabant	Zaanstreek-Waterland	Gelderland-Midden en -Zuid	Hollands Noorden	Rotterdam-Rijnmond	Conclusie (bijlage 3)
Stedelijkheid (ref: (zeer) sterk stedelijk)						
Matig stedelijk	Grotere kans (1.28)	Grotere kans (1.26)				Inconsistent
Weinig/niet stedelijk	Grotere kans (1.59)	Grotere kans (1.57)	Grotere kans (1.60)	Grotere kans (1.34)		Sterke associatie
Kindvriendelijkheid (ref: heel kindvriendelijk)						
Kindvriendelijk		Kleinere kans (0.56)	Kleinere kans (0.72)	Kleinere kans (0.62)		Associatie
(Helemaal) niet kindvriendelijk		Kleinere kans (0.36)	Kleinere kans (0.64)	Kleinere kans (0.48)		Associatie
Buurt is geschikt voor basisschoolkinderen (ref: nee)					Grotere kans (1.78)	Mogelijke associatie
Mogelijkheden voor buitenspelen (ref: geen mogelijkheid)						
In de eigen tuin			Grotere kans (1.49)	Grotere kans (1.47)		Associatie
Parkje of plantsoen			Grotere kans (1.12)	Grotere kans (1.39)		Associatie
Op straat of stoep			Grotere kans (1.23)	Grotere kans (1.48)		Associatie
Ergens anders			Grotere kans (1.23)	Grotere kans (1.43)		Associatie
Openbare speeltuin, speelveldje of ontmoetingsplek				Grotere kans (1.31)		Inconsistent
Belemmeringen om buiten te spelen (ref: oneens)						
Te weinig speelplekken in de buurt						
Eens		Kleinere kans (0.57)	Kleinere kans (0.86)	Kleinere kans (0.72)		Associatie
Neutraal		Kleinere kans (0.64)	Kleinere kans (0.86)	Kleinere kans (0.73)		Associatie
Te veel verkeer						
Eens		Kleinere kans (0.48)	Kleinere kans (0.82)	Kleinere kans (0.61)		Associatie
Neutraal		Kleinere kans (0.68)		Kleinere kans (0.75)		Inconsistent
Te weinig vriendjes/vriendinnetjes						
Eens			Kleinere kans (0.42)	Kleinere kans (0.41)		Associatie
Neutraal			Kleinere kans (0.51)	Kleinere kans (0.47)		Associatie

Vervolg tabel 3.5 Overzicht omgevingskenmerken geassocieerd met de kans op zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspelen volgens ouders (odds ratio)

	West- en Hart voor Brabant	Zaanstreek-Waterland	Gelderland-Midden en -Zuid	Hollands Noorden	Rotterdam-Rijnmond	Conclusie (bijlage 3)
'Gevaarlijk' water in de buurt						
Eens				Kleinere kans (0.81)		Inconsistent
Neutraal						Geen associatie
Te veel afval op straat						
Eens				Grotere kans (1.40)		Inconsistent
Neutraal						Geen associatie
Hangjongeren of vreemde types in de buurt						
Eens						Geen associatie
Neutraal						Geen associatie
Vervelende andere kinderen						
Eens						Geen associatie
Neutraal						Geen associatie
Kind speelt liever binnen						
Eens			Kleinere kans (0.03)			Mogelijke associatie
Neutraal			Kleinere kans (0.19)			Mogelijke associatie
Voorzieningen/aspecten in de buurt die gemist worden (ref: niet gemist)						
Contact van mijn kind met andere kinderen	Kleinere kans (0.55)	Kleinere kans (0.25)	Kleinere kans (0.44)*	Kleinere kans (0.44)		Sterke associatie
Veilige (en goed onderhouden) speelplek	Kleinere kans (0.78)	Kleinere kans (0.78)	*	Kleinere kans (0.76)		Associatie
Contact ouders met andere ouders		Kleinere kans (0.36)	Kleinere kans (0.58)*	Kleinere kans (0.59)		Associatie
Activiteiten voor kinderen	Kleinere kans (0.75)	Kleinere kans (0.71)	*			Inconsistent
Grasveld	Kleinere kans voor jongens (0.79)		*	Kleinere kans (0.85)		Inconsistent
Sportvoorzieningen voor kinderen	Kleinere kans (0.77)					Inconsistent
Park, groen, grasveld, trapveldje		Kleinere kans (0.74)	*			Inconsistent

Vervolg tabel 3.5 Overzicht omgevingskenmerken geassocieerd met de kans op zes of zeven dagen per week minimaal een uur buitenspelen volgens ouders (odds ratio)

	West- en Hart voor Brabant	Zaanstreek-Waterland	Gelderland-Midden en -Zuid	Hollands Noorden	Rotterdam-Rijnmond	Conclusie (bijlage 3)
Speeltuintje						Geen associatie
Gebruikersgroen (parken, bos en natuurgebied)	Kleinere kans voor jongens (0.85)					Mogelijke associatie
Veilige fiets- en wandelpaden		Kleinere kans (0.81)				Mogelijke associatie
Speelplek gericht op verschillende leeftijden		Kleinere kans (0.68)				Mogelijke associatie
Veilige oversteekplaatsen						Geen associatie
Veilige fietsmogelijkheden						Geen associatie

Groen: significante associatie met buitenspeelgedrag. **Grijs:** Geen significante associatie met buitenspeelgedrag. Wit: komt niet in vragenlijst voor. * Alleen Gelderland-Zuid.

Bron: Mulier Instituut, Inzicht in buitenspelen, 2021.

4. Discussie

4.1 Samenvatting resultaten

In dit onderzoek is aan de hand van vijf datasets afkomstig van de Kindmonitoren van zeven GGD-regio's gekeken welke persoonskenmerken, gezondheids- en welzijnskenmerken, gezinskenmerken, andere activiteiten en omgevingskenmerken van Nederlandse kinderen (4 tot en met 11 jaar) geassocieerd zijn met buitenspeelgedrag. 'Veel buitenspelen' is in dit onderzoek gedefinieerd als zes of zeven dagen in de week minimaal een uur buitenspelen. Het gaat om antwoorden van ouders over hun kind.

Persoonskenmerken

Geslacht, leeftijd en etniciteit zijn persoonskenmerken die sterk samenhangen met het buitenspeelgedrag van kinderen: jongens spelen vaker veel buiten dan meisjes, jongere kinderen (4-6 jaar) spelen vaker veel buiten dan oudere kinderen (10-11 jaar), en kinderen met een niet-westerse migratieachtergrond spelen minder vaak veel buiten dan kinderen zonder migratieachtergrond.

Gezondheids- en welzijnskenmerken

Kinderen met een matige of slechte gezondheid (volgens ouders) spelen minder vaak veel buiten dan gezonde kinderen. Er is een samenhang tussen een aantal soorten psychische problematiek en buitenspeelgedrag: kinderen met emotionele problemen, problemen met leeftijdsgenoten of problemen met pro-sociaal gedrag spelen minder vaak veel buiten dan kinderen zonder deze problematiek. Kinderen met autisme spelen minder vaak veel buiten dan kinderen zonder autisme.

Gezinskenmerken

Het opleidingsniveau van ouders is sterk geassocieerd met het buitenspeelgedrag van hun kinderen: kinderen van hoogopgeleide ouders spelen minder vaak veel buiten dan kinderen van ouders met een lage of middelhoge opleiding.

Andere activiteiten

Er is een sterke samenhang tussen actief transport en buitenspeelgedrag: kinderen die elke dag lopend of fietsend naar school gaan spelen vaker veel buiten dan kinderen die dit niet dagelijks doen. Jongens die lid zijn van een sportvereniging spelen vaker veel buiten dan jongens zonder lidmaatschap, terwijl meisjes die lid zijn van een sportvereniging juist minder vaak veel buitenspelen dan meisjes zonder lidmaatschap.

Omgevingskenmerken

Wat betreft de plek waar kinderen wonen, blijkt consistent dat de kans op veel buitenspelen veel kleiner is in (zeer) sterk stedelijke gebieden dan in weinig/niet-stedelijk gebied. Kinderen in (volgens ouders) heel kindvriendelijke buurten spelen vaker veel buiten dan kinderen in kindvriendelijke of (helemaal) niet kindvriendelijke buurten. Ook buitenspeelmogelijkheden zijn geassocieerd met buitenspeelgedrag: kinderen die in een eigen tuin, in een parkje/plantsoen, op straat/stoep of ergens anders kunnen buitenspelen, spelen vaker veel buiten dan kinderen zonder die buitenspeelmogelijkheden.

Wat betreft belemmeringen en gemiste aspecten/voorzieningen in de buurt volgens ouders hangt een aantal punten met buitenspelen samen: te weinig (veilige en goed onderhouden) speelplekken en een gebrek aan (contact met) vriendjes/vriendinnetjes verkleinen de kans op veel buitenspelen. Ook spelen kinderen op plekken met te veel verkeer en op plekken waar ouders geen contact met andere ouders hebben minder vaak veel buiten.

Inconsistente bevindingen

Voor de overige onderzochte kenmerken zijn geen of inconsistente associaties gevonden, omdat resultaten verschilden (zoals financiële situatie), vraagstellingen niet gelijk waren en daarmee slecht vergelijkbaar (zoals beeldschermactiviteiten) of ze in slechts één dataset onderzocht zijn (zoals een aantal beperkingen/chronische ziekten).

4.2 Reflectie

Verschillen in vraagstellingen tussen Kindmonitoren

Een opvallend resultaat in dit onderzoek betreft het grote verschil in hoeveelheid buitenspelen tussen West-Brabant/Hart voor Brabant en de andere GGD-regio's. Mogelijk spelen kinderen in West-Brabant en Hart voor Brabant daadwerkelijk meer buiten, maar mede omdat andere leefstijlgedragingen niet zoveel verschillen tussen GGD regio's, is dat niet heel aannemelijk. We denken eerder dat een verschil in de vraagstelling het verschil verklaart. Zo is buitenspelen in één vraag gesteld met beeldschermactiviteiten, waardoor ouders buitenspelen mogelijk in vergelijking met beeldschermactiviteiten hebben bekeken. De meeste GGD regio's vragen naar buitenspelen *buiten schooltijd*. GGD West-Brabant en Hart voor Brabant gebruiken deze toevoeging niet. Vermoedelijk hebben ouders in West-Brabant en Hart voor Brabant daardoor het bewegen in schoolpauzes en bewegingsonderwijs op school meegenomen in de buitenspeeltijd van hun kinderen, waardoor zij hoger uitkomen.

Uit een eerdere verkenning naar buitenspelen in Nederland bleek dat buitenspeelgedrag in verschillende onderzoeken niet eenduidig wordt gemeten (Lucassen et al., 2020). Vraagstellingen en manieren van interpreteren/rapporteren verschillen tussen onderzoeken. Buitenspelen kan bovendien op verschillende manieren worden geïnterpreteerd door ouders (is spelen in de tuin buitenspelen? Tellen ouders pauze op school mee?). Ook in wetenschappelijke literatuur wordt geconstateerd dat buitenspelen verschillend geïnterpreteerd wordt en een eenduidige definitie en manier van meten nodig is om hardere uitspraken over buitenspeelgedrag te kunnen doen (Truelove et al., 2017).

We kunnen minder duidelijke conclusies trekken doordat GGD-regio's verschillende vraagstellingen over buitenspelen gebruiken. Deze verschillen in vraagstellingen zorgen ervoor dat 1) niet zeker is in hoeverre verschillen tussen GGD-regio's kunnen worden verklaard door daadwerkelijke verschillen in buitenspeelgedrag of door bijvoorbeeld de manier van vragen en seizoenseffecten, en 2) eventuele verschillen tussen GGD-regio's niet vast te stellen zijn. Dit onderzoek illustreert hoe belangrijk is het om de vraagstelling over de kwantiteit van buitenspelen tussen GGD-regio's te harmoniseren. Ook voor andere onderzoeken is het raadzaam om één instrument te gebruiken om de hoeveelheid buitenspelen in kaart te brengen.

Voor het systematisch ontwikkelen van landelijk beleid is een uniformere aanpak van meten en monitoren van belang. Zolang vraagstellingen en manieren van rapporteren niet overal gelijk zijn en buitenspelen niet goed wordt afgebakend, blijft het moeilijk om duidelijke conclusies te trekken, de verschillende onderzoeken met elkaar te vergelijken of een onderbouwd landelijk beeld te bepalen. Een consensustraject om te komen tot een afbakening van buitenspelen en een eenduidige vraagstelling wordt hiertoe sterk aanbevolen. Het consensustraject zou moeten resulteren in een definitie van buitenspelen en een set vragen plus manier van interpretatie die door elke partij die buitenspelen onderzoekt gebruikt kan worden.

Naast het uniformeren van buitenspeelvragen in de Kindmonitoren is het aan te bevelen ook andere onderwerpen te uniformeren, zoals het beeldschermgebruik (zie tabel 3.4). Zolang vraagstellingen tussen Kindmonitoren verschillen, bemoeilijkt dit het trekken van conclusies, terwijl de Kindmonitoren veel kansen bieden om meer van dit soort verdiepende analyses te doen op grote schaal.

Reflectie op factoren

Ondanks dat buitenspelen op verschillende manieren is uitgevraagd en in GGD-regio's (deels) verschillende kenmerken zijn uitgevraagd, blijkt uit dit onderzoek dat een aantal kenmerken eenduidig met het buitenspeelgedrag van kinderen samenhangt. Zo spelen meisjes en kinderen met een niet-westerse migratieachtergrond minder vaak veel buiten dan jongens en kinderen zonder migratieachtergrond. Deze twee kenmerken komen ook als een van de belangrijkste risicofactoren voor weinig buitenspelen terug in een recent verschenen review over buitenspeeltijd van kinderen (Lee et al., 2021).

Opvallend is de bevinding dat kinderen van 10-11 jaar aanzienlijk minder vaak veel buitenspelen dan jongere kinderen, terwijl Lee et al. (2021) concluderen dat een relatie tussen leeftijd en buitenspeeltijd op basis van beschikbare studies niet is vast te stellen. Uit onderzoek blijkt wel dat kinderen naarmate ze ouder worden minder bewegen, zoals een studie waarin kinderen tussen 6 en 11 jaar zijn gevolgd (Jago et al., 2019). Dit gegeven is bovendien in lijn met bredere cijfers over beweeggedrag van Nederlandse kinderen, waaruit blijkt dat het voldoen aan de beweegrichtlijn flink lager ligt vanaf 12 jaar en vermoedelijk een geleidelijke daling heeft (4-11 jaar; 61%; 12-17 jaar: 41%) (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2020). Buitenspelen kan minder aantrekkelijk worden voor kinderen als ze ouder worden, zoals blijkt uit een studie onder 10-12-jarige kinderen in Schotland: zij vinden dat speelplekken ingericht zijn voor jongere kinderen en dat er voor henzelf te weinig leuke plekken zijn om naartoe te gaan (Hayball et al., 2018).

Het buitenspeelgedrag van kinderen met psychische problematiek lijkt afhankelijk van het soort problematiek. Het vrije en sociale aspect van buitenspelen kan ingewikkeld zijn voor kinderen die problemen met leeftijdsgenoten of problemen met pro-sociaal gedrag hebben, waardoor zij buitenspelen mogelijk vermijden. Voor kinderen met hyperactiviteit of gedragsproblemen kunnen het vrije aspect en de buitenruimte juist prettig zijn en lijkt deze problematiek niet samen te hangen met het buitenspeelgedrag. Wat betreft het buitenspeelgedrag van kinderen met een beperking zijn op basis van het huidige onderzoek geen uitspraken te doen, vanwege uiteenlopende manieren van vragen naar beperkingen, behalve voor autisme. Kinderen met autisme spelen minder vaak veel buiten. Ook hier speelt mogelijk het vrije en mogelijk onvoorspelbare van buitenspelen een beperkende rol.

De bevinding dat kinderen van ouders met een hoog opleidingsniveau minder buitenspelen dan kinderen van ouders met een lage of middelhoge opleiding is in lijn met ander Nederlands onderzoek, waarin dezelfde relatie werd geconcludeerd (Van Stam et al., 2021). Van Stam et al. (2021) vonden daarnaast ook een relatie tussen gezinsinkomen en buitenspelen. Omdat zij opleidings- en inkomensniveau als indicatoren voor sociaaleconomische status gebruikten, concludeerden zij dat kinderen van ouders met een hoge sociaaleconomische status minder buitenspelen dan kinderen van ouders met een lage sociaaleconomische status. In het huidige onderzoek is deze conclusie niet te trekken. In de enige dataset waarin inkomen was opgenomen, bleek uit de analyses dat kinderen van ouders met een benedenmodaal inkomen juist minder vaak veel buitenspelen. Ook werd geen samenhang gevonden in de moeite die ouders hebben met rondkomen en buitenspeelgedrag. Kinderen van ouders met een hoog opleidingsniveau besteden meer tijd aan sporten bij een sportvereniging dan kinderen van laagopgeleide ouders, wat mogelijk ten koste gaat van buitenspeeltijd (Van Stam et al., 2021; Lucassen et al., 2020).

Wat betreft andere activiteiten die kinderen ondernemen, blijkt dat kinderen die elke dag lopend of fietsend naar school gaan vaker veel buitenspelen dan kinderen die dat niet dagelijks doen. Dit is een opvallende, maar interessante uitkomst. Dit kan betekenen dat kinderen die ook op andere gebieden fysiek actief zijn, vaker veel buitenspelen. De associatie tussen lidmaatschap bij een sportvereniging en veel buitenspelen onderstreept deze verklaring. Dit laatste geldt voornamelijk voor jongens, wat kan impliceren dat de versterking van verschillende beweegactiviteiten sterker is voor jongens dan meisjes.

Jongens spelen meer buiten dan meisjes en blijven naast sporten buitenspelen. Voor meisjes lijkt sporten in de plaats te komen van buitenspelen.

De verstedelijking in Nederland, die al jaren gaande is en komende jaren door blijft zetten, brengt uitdagingen met zich mee als het gaat om voldoende buitenspeelmogelijkheden voor kinderen (Dellas et al., 2021). Een geschikte buitenruimte om buiten te spelen is cruciaal voor kinderen. Uit dit onderzoek blijkt dat de mate van stedelijkheid en kindvriendelijkheid van een buurt samenhangt met het buitenspeelgedrag van kinderen. Te weinig speelplekken, een gemis aan een veilige en goed onderhouden speelplek en te veel verkeer in de buurt volgens ouders verkleinen de buitenspeelkansen van kinderen.

Mogelijkheden voor buitenspelen lijken zich niet te beperken tot formele speelplekken, aangezien kinderen die op straat, in een eigen tuin of in een parkje kunnen spelen, vaker veel buitenspelen dan kinderen die deze mogelijkheden niet hebben. Deze uitkomsten zijn in lijn met de uitkomsten van een internationaal literatuuronderzoek naar de inrichting van de buitenruimte, waarin werd geconcludeerd dat kinderen meer buitenspelen als er weinig verkeer is en zij een eigen tuin hebben (Lambert et al., 2019). Zij stelden daarnaast vast dat de hoeveelheid groen in de buurt positieve invloed heeft op het buitenspeelgedrag van kinderen. Die conclusie wordt door de uitkomsten van dit onderzoek niet bevestigd.

De opkomst van schermactiviteiten, zoals televisiekijken en gamen, wordt gezien als een van de ontwikkelingen die buitenspelen onder druk zetten (Dellas et al., 2021). Uit onderzoek blijkt dat de tijd die kinderen doorbrengen achter een scherm ten koste gaat van andere activiteiten, zoals buitenspelen (Rideout et al., 2010; Singer et al., 2009). In dit onderzoek worden geen eenduidige resultaten gevonden als het gaat om schermgebruik en buitenspeelgedrag. Mogelijk komt dit omdat in dit onderzoek schermactiviteiten verschillend werd uitgevraagd, maar het kan ook betekenen dat schermtijd niet altijd ten koste gaat van buitenspelen. Meer onderzoek is nodig om te begrijpen of en hoe de verschillende vormen van schermtijd zich verhouden tot buitenspelen.

Naast de in dit onderzoek meegenomen kenmerken zijn er vermoedelijk meer factoren die geassocieerd zijn met buitenspeelgedrag van kinderen. Een voorbeeld hiervan is de sociale cohesie van de buurt. Die is in dit onderzoek niet expliciet uitgevraagd, maar eerder onderzoek toont aan dat dit een belangrijke factor is (Aarts et al., 2010). Indirect komen factoren die te maken hebben met sociale cohesie, zoals de aanwezigheid van vriendjes en vriendinnetjes en het contact met andere ouders, wel naar voren in dit onderzoek. Hetzelfde geldt voor de toegankelijkheid van speelplekken.

Vervolgonderzoek voor completer beeld

In dit onderzoek zijn factoren onafhankelijk van elkaar gerelateerd aan buitenspeelgedrag. Dit zou betekenen dat, als we buitenspeelgedrag willen stimuleren, ingezet moet worden op factoren die in dit onderzoek als relevante factoren geïdentificeerd zijn. Het gaat dan om het focussen van beleid op bepaalde doelgroepen, zoals meisjes of kinderen met een niet-westerse migratieachtergrond, of over het inzetten op bepaalde gedragingen of buurtkenmerken, zoals het stimuleren van actief transport of het tegengaan van veel verkeer (bijvoorbeeld autoluwe wijken).

Het is echter aannemelijk dat factoren die in het kader van dit onderzoek geanalyseerd zijn aan elkaar gerelateerd zijn (bijvoorbeeld te veel verkeer en stedelijkheid) en dat meerdere factoren samen de buitenspeelkansen voor een kind kunnen versterken (een meisje met een niet-westerse migratieachtergrond én een beperking) of verzwakken (een kind met niet-westerse migratieachtergrond, maar woont in een heel kindvriendelijke buurt). We kunnen over het algemeen stellen dat bijvoorbeeld meisjes minder vaak veel buitenspelen dan jongens, maar de buitenspeelkansen kunnen door de invloed van andere factoren verschillen tussen meisjes. Bovendien is het op basis van de in dit onderzoek

gebruikte datasets niet mogelijk om causale verbanden te identificeren. En spelen er waarschijnlijk andere factoren een rol bij het buitenspelen, zoals sociale cohesie en weersomstandigheden. Ook is in dit onderzoek het buitenspeelgedrag niet in verhouding met andere (meer georganiseerde) bewegcontexten (zoals sportclubs en buitenschoolse opvang) bekeken, terwijl activiteit in de ene context kan zorgen voor minder activiteit in een andere context. Het lijkt in elk geval zinnig op wijkniveau de mogelijke stapeling van belemmerende factoren na te gaan en de lokale beleidsaanpak daarop af te stemmen.

Buitenspelen zou bekeken kunnen worden als een geheel van factoren, waarbij rekening wordt gehouden met onderlinge samenhang en de context van het buitenspelen. Met een systeembenadering kunnen complexe onderwerpen (bijvoorbeeld overgewicht) inzichtelijk worden gemaakt door onder andere onderliggende mechanismen te identificeren. De resultaten van dit onderzoek, in combinatie met factoren die uit een op dit moment uitgevoerde literatuurstudie naar voren komen, dienen als basis voor een vervolgonderzoek waarin de samenhang tussen factoren in kaart wordt gebracht vanuit een systemische benadering. Dit proces moet uiteindelijk tot inzicht leiden in voor het stimuleringsbeleid belangrijke factoren en hun onderlinge gewicht.

5. Conclusie

In dit onderzoek is gekeken welke kind- en omgevingskenmerken geassocieerd zijn met buitenspeelgedrag. Dit is gedaan aan de hand van vijf datasets van Kindmonitoren van zeven verschillende GGD-regio's.

Allereerst blijkt dat in West-Brabant/Hart voor Brabant een opvallend groter deel van de kinderen veel buitenspeelt (zes of zeven dagen per week minimaal een uur) dan in de andere GGD-regio's. Vermoedelijk is dit verschil (onder andere) te wijten aan verschillen in vraagstellingen over buitenspelen tussen GGD-regio's, dus is de conclusie dat kinderen in West-Brabant/Hart voor Brabant meer buitenspelen niet te trekken.

Op een aantal punten zijn de resultaten van dit onderzoek eenduidig en bovendien in lijn met ander (internationaal) onderzoek. Dit onderzoek draagt bij aan de onderbouwing dat meisjes, kinderen met een niet-westerse migratieachtergrond en kinderen van hoogopgeleide ouders minder vaak veel buitenspelen. Bepaalde doelgroepen lijken dus extra kwetsbaar als het gaat om voldoende buitenspelen. Verder impliceren de uitkomsten dat kinderen die veel buitenspelen op andere gebieden al actief zijn, zoals lopend/fietsend naar school gaan en sporten bij een sportvereniging. Dit duidt op een 'beweegkloof', die vaker wordt geconstateerd in onderzoek.

Dit onderzoek bevestigt het belang van een uitnodigende omgeving om buiten te spelen. Bepaalde omgevingskenmerken hangen samen met buitenspeelgedrag van kinderen, zoals de soort speelmogelijkheden in de buurt, de mate van stedelijkheid en de hoeveelheid verkeer. Het belang van voldoende en goed onderhouden speelplekken komt naar voren, net als het belang van informele speelruimte, zoals de aanwezigheid van stoepen of een parkje om te spelen.

Concluderend levert dit onderzoek enkele belangrijke aanknopingspunten voor beleidsstimulansen, maar is meer inzicht nodig in de onderlinge samenhang tussen factoren en een completer beeld van factoren. Dit vergt een systeembenadering. De resultaten van dit onderzoek dragen bij aan een basis om dit overzicht te creëren. Daarnaast is uniformering van vragen over de hoeveelheid buitenspelen van belang, zodat al het onderzoek naar de hoeveelheid buitenspelen op dezelfde manier wordt gedaan en resultaten met elkaar vergeleken kunnen worden. Met deze stappen verkrijgen we steeds meer inzicht in hoe buitenspeelgedrag van kinderen wordt gestimuleerd of belemmerd, en vervolgens hoe gericht kan worden ingezet op het stimuleren van buitenspelen.

Referentielijst

Aarts, M. J., Wendel-Vos, W., Van Oers, H. A. M., Van de Goor, I., & Schuit, A. J. (2010). Environmental determinants of outdoor play in children. *American Journal of Preventive Medicine*, 39(3), 212–219.

<https://doi.org/10.1016/j.amepre.2010.05.008>

Aziz, N. F., & Said, I. (2012). The trends and influential factors of children's use of outdoor environments: a review. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 38(2012), 204–212.

<https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.03.341>

Bento, G., & Dias, G. (2017). The importance of outdoor play for young children's healthy development. *Porto Biomedical Journal*, 2(5), 157–160. <https://doi.org/10.1016/j.pbj.2017.03.003>

Boxberger, K., & Reimers, A. K. (2019). Parental correlates of outdoor play in boys and girls aged 0 to 12 — A systematic review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(2), 190.

<https://doi.org/10.3390/ijerph16020190>

Brussoni, M., Gibbons, R., Gray, C., Ishikawa, T., Sandseter, E. B. H., Bienenstock, A., Chabot, G., Fuselli, P., Herrington, S., Janssen, I., Pickett, W., Power, M., Stanger, N., Sampson, M., & Tremblay, M. S. (2015). What Is the Relationship between Risky Outdoor Play and Health in Children? A Systematic Review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 12(6), 6423–6454.

<https://doi.org/10.3390/ijerph120606423>

Centraal Bureau voor de Statistiek (2020). *Voldoen aan Beweegrichtlijnen kinderen 2020*.

Volksgesondheidszorg.info. <https://www.volksgesondheidszorg.info/onderwerp/bewegen/cijfers-context/huidige-situatie#node-beweegrichtlijnen-kinderen>

Dellas, V., Singh, A. S., & Prins, R. G. (2021). Buitenspelen in Nederland. In R. G. Prins, R. H. A. Hoekman, & H. van der Poel (Eds.) (2021). *Sport en bewegen in de openbare ruimte* (pp. 130–150). Mulier Instituut.

Gill, T. (2014). The Benefits of Children's Engagement with Nature: A Systematic Literature Review. *Children, Youth and Environments*, 24(2), 10–34. <http://dx.doi.org/10.7721/chilyoutenvi.24.2.0010>

Gray, C., Gibbons, R., Larouche, R., Sandseter, E. B. H., Bienenstock, A., Brussoni, M., Chabot, G., Herrington, S., Janssen, I., Pickett, W., Power, M., Stanger, N., Sampson, M., & Tremblay, M. S. (2015). What is the relationship between outdoor time and physical activity, sedentary behaviour, and physical fitness in children? A systematic review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 12(6), 6455–6474.

<https://doi.org/10.3390/ijerph120606455>

Gray, P. (2015). *Free to Learn : Why Unleashing the Instinct to Play Will Make Our Children Happier, More Self-Reliant, and Better Students for Life*. Basic Books.

Jago, R., Salway, R., Emm-Collison, L., Sebire, S. J., Thompson, J. L., & Lawlor, D. A. (2021). Association of BMI category with change in children's physical activity between ages 6 and 11 years: a longitudinal study. *International Journal of Obesity*, 44(1), 104–113. <https://doi.org/10.1038/s41366-019-0459-0>

Hayball, F., McCrorie, P., Kirk, A., Gibson, A-M., & Ellaway, A. (2018). Exploring children's perceptions of their local environment in relation to time spent outside. *Children & Society*, 32(1), 14–26.

<https://doi.org/10.1111/chso.12217>

- Lambert, A., Vlaar, J., Herrington, S., & Brussoni, M. (2019). What Is the Relationship between the Neighbourhood Built Environment and Time Spent in Outdoor Play? A Systematic Review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(20), 3840. <https://doi.org/10.3390/ijerph16203840>
- Lee, E-Y., Bains, A., Hunter, S., Ament, A., Brazo-Sayavera, J., Carson, V., Hakimi, S., Huang, W. Y., Janssen, I., Lee, M., Lim, H., Santos Silva, D. A., & Tremblay, M. S. (2021). Systematic review of the correlates of outdoor play and time among children aged 3-12 years. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 18, 41. <https://doi.org/10.1186/s12966-021-01097-9>
- Lucassen, J., Singh, A. S., Heijnen, E., & Slot-Heijs, J. (2020). *Buitenspelen 2020. Een Verkenning van Het Beleid in Nederland En Europa*. Mulier Instituut.
- Rideout, V. J., Foehr, U. G., & Roberts, D. F. (2010). *Generation M 2: Media in the Lives of 8-to 18-Year-Olds*. Henry J. Kaiser Family Foundation.
- Singer, D. G., Singer, J. L., D'Agnostino, H., & DeLong, R. (2009). Children's Pastimes and Play in Sixteen Nations: Is Free-Play Declining? *American Journal of Play*, 1(3), 283-312.
- Van Stam, W., Van den Dool, R., & Elling, A. (2021). Sport- en beweeggedrag van kinderen en jongeren naar sociaaleconomisch milieu. Mulier Instituut.
- Truelove, S., Vanderloo, L. M., & Tucker, P. (2017). Defining and Measuring Active Play Among Young Children: A Systematic Review. *Journal of Physical Activity and Health*, 14(2), 155-166. <https://doi.org/10.1123/jpah.2016-0195>

Bijlage 1 Vraagstellingen buitenspelen per GGD-regio

Zaanstreek-Waterland

Hoeveel dagen per week speelt uw kind buiten (buiten schooltijd)? Denk hierbij aan de afgelopen week.

- 1 dag per week
- 2 dagen per week
- 3 dagen per week
- 4 dagen per week
- 5 dagen per week
- 6 dagen per week
- Elke dag
- Nooit (volgende vraag overslaan)

Hoe lang per dag speelt uw kind meestal buiten (buiten schooltijd)? Denk hierbij aan de afgelopen week.

- Kortere dan een half uur per dag
- Een half uur tot 1 uur per dag
- 1 tot 2 uur per dag
- 2 tot 3 uur per dag
- 3 uur per dag, of langer

West-Brabant en Hart voor Brabant

Op hoeveel dagen per week doet uw kind de volgende activiteiten of worden deze met uw kind gedaan?

Denk hierbij aan de afgelopen week. *Kruis op iedere regel één hokje aan.*

	Nooit	1 dag	2 dagen	3 dagen	4 dagen	5 dagen	6 dagen	7 dagen
Tv kijken, of gebruik van computer, tablet of smartphone								
Buiten spelen								

Hoe lang per dag doet uw kind de volgende activiteiten?

Kruis op iedere regel één hokje aan.

	Nooit	Kortere dan een half uur	Een half uur tot 1 uur	1 tot 2 uur	2 tot 3 uur	Meer dan 3 uur
Tv kijken, of gebruik van computer, tablet of smartphone						
Buiten spelen						

Gelderland-Midden en -Zuid

Hoeveel dagen per week speelt uw kind normaal gesproken buiten (buiten schooltijd)?

- 1 dag
- 2 dagen
- 3 dagen
- 4 dagen
- 5 dagen
- 6 dagen
- 7 dagen
- Mijn kind speelt nooit buiten (volgende vraag overslaan)

Hoe lang per dag speelt uw kind normaal gesproken buiten (buiten schooltijd)?

- Korter dan een half uur per dag
- Een half uur tot 1 uur per dag
- 1 tot 2 uur per dag
- 2 tot 3 uur per dag
- 3 uur per dag of langer

Rotterdam-Rijnmond

Hoeveel dagen per week speelt uw kind buiten (buiten schooltijd, zoals voetballen, fietsen en skaten)?

Denk hierbij aan de afgelopen week.

- 1 dag per week
- 2 dagen per week
- 3 dagen per week
- 4 dagen per week
- 5 dagen per week
- 6 dagen per week
- Elke dag
- Nooit (volgende vraag overslaan)
- Mijn kind heeft afgelopen week niet buiten gespeeld, maar doet dat in een normale week wel

Hoe lang per dag speelt uw kind meestal buiten (buiten schooltijd)? *Denk hierbij aan de afgelopen week.*

- Korter dan een half uur per dag
- Een half uur tot 1 uur per dag
- 1 tot 2 uur per dag
- 2 tot 3 uur per dag
- 3 uur per dag of langer

Hollands Noorden

Hoeveel dagen per week speelt uw kind buiten (buiten schooltijd, zoals voetballen, fietsen en skaten)?

Denk hierbij aan de afgelopen week.

- 1 dag per week
- 2 dagen per week
- 3 dagen per week
- 4 dagen per week
- 5 dagen per week
- 6 dagen per week
- Elke dag
- Nooit (volgende vraag overslaan)
- Mijn kind heeft afgelopen week niet buiten gespeeld, maar doet dat in een normale week wel

Hoe lang per dag speelt uw kind meestal buiten (buiten schooltijd)? *Denk hierbij aan de afgelopen week.*

- Korter dan een half uur per dag
- Een half uur tot 1 uur per dag
- 1 tot 2 uur per dag
- 2 tot 3 uur per dag
- 3 uur per dag of langer

Bijlage 2 Beschrijvende statistiek en analyse per GGD-regio

Tabel B2.1 Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses Hart voor Brabant en West-Brabant van kinderen van 4-11 jaar (n=12.668)

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p-waarde
Zes/zeven dagen min. een uur buitenspelen (outcome)			
Ja	59		
Nee	41		
PERSOONSKENMERKEN			
Leeftijd			
4-6 jaar	33	Ref	
7-9 jaar	39	.825 (.758-.898)	<.001
10-11 jaar	28	.549 (.500-.601)	<.001
Geslacht			
Jongens	49	Ref	
Meisjes	51	.701 (.653-.753)	<.001
Etniciteit			
Geen migratieachtergrond	85	Ref	
Westerse migratieachtergrond	7	.837 (.727-.962)	.012
Niet-westerse migratieachtergrond	8	.453 (.398-.516)	<.001
GEZONDHEIDSKENMERKEN			
Ervaren gezondheid			
Goed	96	Ref	
Matig/slecht	4	.598 (.494-.723) ^a	<.001
Gevoel kind afgelopen drie maanden			
Erg/beetje blij	95	Ref	
Niet blij/niet somber	4	.659 (.545-.796) ^b	<.001
Erg/beetje somber	2	.737 (.554-.980)	.036
Gewicht			
Ondergewicht	7	1.027 (.888-1.186) ^c	.722
Normaal gewicht	83	Ref	
Overgewicht	10	.868 (.765-.985) ^c	.028
Beperking			
ADHD**			
Ja	4	.969 (.804-1.168) ^d	.742
Nee	96	Ref	
Autisme**			
Ja	2	.597 (.475-.750) ^d	<.001
Nee	98	Ref	
Allergie**			
Ja	13	.884 (.794-.985) ^d	.025
Nee	87	Ref	
Astma**			
Ja	6	.927 (.795-1.081) ^e	.334
Nee	94	Ref	

Vervolg tabel B2.1 Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses Hart voor Brabant en West-Brabant van kinderen van 4-11 jaar (n=12.668)

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p-waarde
Psychosociale problemen			
Emotionele problemen			
Grensgebied/verhoogd	16	.700 (.635-.771)	<.001
Normaal	84	Ref	
Gedragsproblemen totaal			
Grensgebied/verhoogd	14	.834 (.751-.925) ^c	<.001
Normaal	86	Ref	
Gedragsproblemen jongens (n=6.161)			
Grensgebied/verhoogd	16	.750 (.653-.863) ^b	<.001
Normaal	84	Ref	
Gedragsproblemen meisjes (n=6.303)			
Grensgebied/verhoogd	12	.951 (.814-1.111) ^b	.528
Normaal	88	Ref	
Hyperactiviteit			
Grensgebied/verhoogd	17	.897 (.814-.988) ^c	.028
Normaal	83	Ref	
Problemen leeftijdsgenoten			
Grensgebied/verhoogd	13	.551 (.496-.613)	<.001
Normaal	87	Ref	
Pro-sociaal gedrag			
Grensgebied/verhoogd	7	.529 (.459-.611) ^c	<.001
Normaal	93	Ref	
GEZINSSITUATIE			
Moeite met rondkomen			
Nee	64	Ref	
Nee, maar wel opletten	28	.880 (.812-.955) ^f	.002
Enige/grote moeite	8	.714 (.625-.816) ^f	<.001
Minimaal één dag opvang			
Ja	61	1.134 (1.047-1.229) ^g	.002
Nee	39	Ref	
Gezinssituatie			
Vader en moeder samen	87	Ref	
Anders	13	.766 (.686-.855) ^a	<.001
Opleidingsniveau ouders			
Laag/midden	39	Ref	
Hoog	61	.875 (.807-.949) ^a	.001
Werksituatie ouders			
Geen van de ouders werkt	2	.568 (.424-.761)	<.001
Eén ouder werkt	16	.882 (.778-.999)	.048
Beide ouders werken	81	Ref	
Inkomensniveau ouders			
Beneden modaal (0-2.200)	18	.789 (.689-.904) ^a	.001
Modaal (2.201-3.600)	35	1.074 (.973-1.185) ^a	.155
Boven modaal (3.601 of meer)	47	Ref	

**Vervolg tabel B2.1 Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses
Hart voor Brabant en West-Brabant van kinderen van 4-11 jaar (n=12.668)**

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p-waarde
ANDERE ACTIVITEITEN			
Lidmaatschap sport			
Ja	88	1.375 (1.22-1.548) ^d	<.001
Nee	12	Ref	
Dagen sporten (als sportlid) (gem. (SD))*	1.9 (1.33)	1.270 (1.231-1.311) ^h	<.001
Elke dag actief transport			
Ja	53	1.237 (1.147-1.335) ^h	<.001
Nee	47	Ref	
Bezit smartphone			
Ja	52	.850 (.784-.922) ^h	<.001
Nee	48	Ref	
Elke dag min. een uur schermtijd			
Ja	57	.975 (.904-1.050) ^d	.500
Nee	43	Ref	
OMGEVINGSKENMERKEN			
Stedelijkheid			
(Zeer) sterk stedelijk	20	Ref	
Matig stedelijk	27	1.281 (1.154-1.421)	<.001
Weinig/niet stedelijk	53	1.591 (1.450-1.745)	<.001
Voorzieningen in de buurt die gemist worden (ref: niet gemist)			
Activiteiten voor kinderen	11	.748 (.669-.837) ⁱ	<.001
Sportvoorzieningen voor kinderen	9	.773 (.685-.873)	<.001
Speeltuintje	14	.886 (.800-.982) ^j	.021
Veilige speelplek	15	.782 (.708-.865) ^j	<.001
Grasveld totaal	11	.832 (.742-.933) ^j	.002
Grasveld jongens (n=6.150)	13	.792 (.678-.924) ^j	.003
Grasveld meisjes (n=6.276)	10	.880 (.744-1.041) ^j	.135
Gebruikersgroen totaal	8	.820 (.718-.937) ^j	.004
Gebruikersgroen jongens (n=6.138)	8	.776 (.644-.935) ^j	.008
Gebruikersgroen meisjes (n=6.271)	7	.845 (.697-1.023) ^j	.084
Contact van mijn kind met andere kinderen	10	.546 (.484-.617)	<.001
Veilige oversteekplaatsen	28	.978 (.903-1.059) ^j	.586
Veilige fietsmogelijkheden	21	.917 (.838-1.002) ^j	.056

* Waarden zijn weergegeven als gemiddelde (standaarddeviatie) in plaats van percentages.

** Ja, wel door arts vastgesteld /Ja, niet door arts vastgesteld samengenomen

A: gecorrigeerd voor 'moeite met rondkomen'. B: gecorrigeerd voor ervaren gezondheid en leeftijd.

C: gecorrigeerd voor leeftijd en etniciteit. D: gecorrigeerd voor geslacht en leeftijd.

E: gecorrigeerd voor geslacht. F: gecorrigeerd voor etniciteit.

G: gecorrigeerd voor werksituatie. H: gecorrigeerd voor leeftijd.

I: gecorrigeerd voor stedelijkheid. J: gecorrigeerd voor stedelijkheid en geslacht.

Bron: GGD Hart voor Brabant Kindmonitor 2017, GGD West Brabant Kindmonitor 2017, bewerking Mulier Instituut.

Tabel B2.2 Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses Zaanstreek-Waterland van kinderen van 4-11 jaar (n=4.953)

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p-waarde
Zes/zeven dagen min. een uur buitenspelen (outcome)			
Ja	30		
Nee	70		
PERSOONSKENMERKEN			
Leeftijd (categorieën)			
4-6 jaar	36	Ref	
7-9 jaar	36	1.236 (1.073-1.425)	.003
10-11 jaar	28	.965 (.826-1.128)	.656
Geslacht			
Jongen	52	Ref	
Meisje	48	.705 (.624-.796)	<.001
Etniciteit			
Geen migratieachtergrond	81	Ref	
Westerse migratieachtergrond	4	.822 (.606-1.114)	.206
Niet-westerse migratieachtergrond	15	.459 (.377-.560)	<.001
GEZONDHEID EN WELZIJN			
Ervaren gezondheid			
Goed	97	Ref	
Matig/slecht	3	.558 (.367-.848)	.006
Psychosociale problemen			
Emotionele problemen			
Grensgebied & verhoogd	12	.558 (.452-.689)	<.001
Normaal	88	Ref	
Gedragsproblemen			
Grensgebied & verhoogd	12	.813 (.670-.986) ^a	.036
Normaal	88	Ref	
Hyperactiviteit			
Grensgebied & verhoogd	18	.931 (.793-1.094) ^a	.387
Normaal	82	Ref	
Problemen leeftijdsgenoten			
Grensgebied & verhoogd	13	.397 (.318-.495)	<.001
Normaal	87	Ref	
Pro-sociaal gedrag			
Grensgebied & verhoogd	6	.644 (.482-.861) ^a	.003
Normaal	94	Ref	
Pestgedrag			
Is gepest in afgelopen drie maanden (minimaal één keer)			
Ja	14	1.363 (1.137-1.632)	.001
Nee	84	Ref	

Vervolg tabel B2.2 Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses Zaanstreek-Waterland van kinderen van 4-11 jaar (n=4.953)

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p-waarde
Heeft anderen gepest in afgelopen drie maanden (minimaal één keer)			
Ja	6	1.548 (1.181-2.030)	.002
Nee	94	Ref	
GEZINSSITUATIE			
Opleidingsniveau ouders			
Laag/midden	44	Ref	
Hoog	56	.819 (.720-.932) ^b	.002
Moeite met rondkomen			
Nee	61	Ref	
Nee, maar wel opletten	30	.853 (.743-.978)	.023
Enige/grote moeite	9	.730 (.584-.912)	.006
Minimaal één dag opvang			
Ja	40	.949 (.838-1.075)	.411
Nee	60	Ref	
Woont bij beide ouders			
Vader en moeder samen	81	.772 (.651-.916) ^b	.003
Anders	19	Ref	
Broers en zussen van 0-12 jaar			
Ja	64	1.356 (1.192-1.542)	<.001
Nee	36	Ref	
Regels over schermtijd			
Ja	83	1.065 (.901-1.259)	.458
Nee	17	Ref	
ANDERE ACTIVITEITEN			
Elke dag minimaal uur scherm (%)			
Ja	60	.799 (.706-.905) ^a	<.001
Nee	40	Ref	
Elke dag actief transport			
Ja	54	1.486 (1.303-1.693) ^c	<.001
Nee	46	Ref	
Aantal dagen voldoen aan beweegnorm*	3.94 (2.07)	1.339 (1.298-1.382)	<.001
Lidmaatschap sport			
Ja	67	1.478 (1.283-1.703) ^c	<.001
Nee	33	Ref	
Hoe vaak gamen			
Minder dan één dag per week	30	Ref	
Eén tot vijf dagen per week	41	.794 (.679-.929) ^d	.004
(Bijna) elke dag	29	.726 (.605-.870) ^d	.001
Bezit smartphone			
Ja	38	.809 (.685-.954) ^d	.012
Nee	62	Ref	

Vervolg tabel B2.2 Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses Zaanstreek-Waterland van kinderen van 4-11 jaar (n=4.953)

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p-waarde
Bezit smartphone jongens			
Ja	34	.780 (.625-.974)	.028
Nee	66	Ref	
Bezit smartphone meisjes			
Ja	42	.852 (.663-1.094)	.209
Nee	58	Ref	
OMGEVINGSKENMERKEN			
Stedelijkheid			
(Zeer) sterk stedelijk	57	Ref	
Matig stedelijk	23	1.263 (1.088-1.468)	.002
Weinig/niet stedelijk	20	1.573 (1.351-1.833)	<.001
Kindvriendelijkheid buurt (%)			
Heel kindvriendelijk	32	Ref	
Kindvriendelijk	52	.555 (.487-.634)	<.001
(Helemaal) niet kindvriendelijk	15	.363 (.296-.446)	<.001
Belemmeringen om buiten te spelen			
Te veel verkeer			
Eens	15	.484 (.398-.590)	<.001
Beetje eens/oneens	34	.683 (.597-.781)	<.001
Oneens	51	Ref	
'Gevaarlijk' water in de buurt			
Eens	18	.951 (.801-1.129) ^d	.568
Beetje eens/oneens	31	.979 (.851-1.127) ^d	.767
Oneens	51	Ref	
Hangjongeren of vreemde types in de buurt			
Eens	13	.834 (.685-1.016) ^e	.071
Beetje eens/oneens	27	.929 (.805-1.072) ^e	.315
Oneens	60	Ref	
Te weinig speelplekken in de buurt			
Eens	18	.573 (.482-.681)	<.001
Beetje eens/oneens	22	.638 (.545-.747)	<.001
Oneens	60	Ref	
Te veel afval op straat			
Eens	14	.949 (.790-1.141) ^e	.578
Beetje eens/oneens	23	.972 (.836-1.130) ^e	.713
Oneens	63	Ref	
Voorzieningen in de buurt die gemist worden (ref=niet gemist)			
Veilige fiets- en wandelpaden	21	.810 (.695-.945)	.007
Veilige en goed onderhouden speelplek	21	.776 (.663-.907)	.001
Speelplek gericht op verschillende leeftijden	37	.677 (.594-.771)	<.001
Kinderactiviteiten in de buurt	24	.708 (.610-.822)	<.001
Contact met andere ouders	7	.360 (.263-.493)	<.001
Contact met andere kinderen	11	.249 (.189-.328)	<.001

**Vervolg tabel B2.2 Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses
Zaanstreek-Waterland van kinderen van 4-11 jaar (n=4.953)**

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p- waarde
Park, groen, grasveld, trapveldje	16	.741 (.622-.883)	.001

* Gerapporteerd als gemiddelde (SD) in plaats van percentages.

A: gecorrigeerd voor geslacht. B: gecorrigeerd voor moeite met rondkomen.

C: gecorrigeerd voor leeftijd. D: gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht. E: gecorrigeerd voor stedelijkheid.

Bron: GGD Zaanstreek Waterland Kindmonitor, 2020, bewerking Mulier Instituut.

Tabel B2.3a Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses
Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid van kinderen van 4-11 jaar (n=14.167)

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p-waarde
Zes/zeven dagen min. een uur buitenspelen (outcome)			
Ja	29		
Nee	71		
PERSOONSKENMERKEN			
Leeftijd			
4-6 jaar	37	Ref	
7-9 jaar	36	.931 (.857-1.1012)	.092
10-11 jaar	27	.618 (.561-.680)	<.001
Geslacht			
Jongen	51	Ref	
Meisje	49	.687 (.639-.740)	<.001
GEZONDHEID EN WELZIJN			
Ervaren gezondheid			
(Zeer) goed	97	Ref	
Matig/slecht	3	.889 (.707-1.117) ^a	.313
Beperking (al dan niet door arts vastgesteld)			
Astma/bronchitis			
Ja	6	.941 (.810-1.094) ^b	.431
Nee	94	Ref	
Verstandelijke beperking			
Ja	1	.890 (.525-1.510) ^b	.665
Nee	99	Ref	
Motorische beperking			
Ja	1	.719 (.518-.998) ^a	.049
Nee	99	Ref	
Gedragsproblemen			
Ja	5	1.017 (.861-1.201) ^b	.843
Nee	95	Ref	
PDD-NOS/Asperger/Autisme			
Ja	3	.737 (.585-.928) ^b	.009
Nee	97	Ref	
ADHD/ADD			
Ja	5	.928 (.779-1.105) ^b	.402
Nee	95	Ref	
Gepest worden in afgelopen drie maanden			
Ja	30	.985 (.908-1.068) ^b	.706
Nee	70	Ref	
GEZINSSITUATIE			
Gezinssituatie			
Vader en moeder	85	Ref	
Anders	15	.881 (.794-.977)	.016

Vervolg tabel B2.3a Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses
Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid van kinderen van 4-11 jaar (n=14.167)

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p-waarde
Moeite met rondkomen			
Nee	57	Ref	
Nee, maar wel opletten	33	.909 (.839-.985)	.020
Enige/grote moeite	10	.986 (.870-1.117)	.823
Regels over schermtijd			
Ja	67	1.068 (.987-1.156) ^c	.101
Nee	37	Ref	
ANDERE ACTIVITEITEN			
Lidmaatschap sport totaal			
Ja	76	.832 (.763-.908) ^c	<.001
Nee	24	Ref	
Lidmaatschap sport jongens (n=7.193)			
Ja	75	.920 (.819-1.035) ^c	.165
Nee	25	Ref	
Lidmaatschap sport meisjes (n=6.800)			
Ja	77	.753 (.661-.858) ^c	<.001
Nee	23	Ref	
Sporten (dagen)*	1.56 (1.25)	.972 (.941-1.004) ^b	.088
Elke dag actief transport			
Ja	51	1.237 (1.142-1.339) ^c	<.001
Nee	49	Ref	
OMGEVINGSKENMERKEN			
Stedelijkheid			
(Zeer) sterk stedelijk	26	Ref	
Matig stedelijk	27	1.006 (.905-1.118)	.917
Weinig/niet stedelijk	47	1.600 (1.461-1.753)	<.001
Kindvriendelijkheid buurt			
Heel kindvriendelijk	25	Ref	
Kindvriendelijk	53	.720 (.660-.784)	<.001
(Helemaal) niet kindvriendelijk	22	.637 (.573-.709)	<.001
Mogelijkheden voor buitenspelen (ref: nee)			
In de eigen tuin	95	1.491 (1.237-1.798) ^d	<.001
Openbare speeltuin, speelveldje of ontmoetingsplek	87	.991 (.888-1.107) ^d	.879
Parkje of plantsoen	71	1.120 (1.031-1.216) ^d	.007
Op straat of stoep	80	1.233 (1.122-1.355) ^d	<.001
Ergens anders	78	1.226 (1.120-1.342)	<.001

**Vervolg tabel B2.3a Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses
Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid van kinderen van 4-11 jaar (n=14.167)**

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p-waarde
Belemmeringen om buiten te spelen			
Te veel verkeer			
Eens	19	.816 (.737-.903) ^d	<.001
Beetje eens/oneens	34	.926 (.852-1.005) ^d	.066
Oneens	47	Ref	
'Gevaarlijk' water in de buurt			
Eens	14	1.114 (1.002-1.239) ^c	.046
Beetje eens/oneens	21	1.008 (.920-1.106) ^c	.859
Oneens	65	Ref	
Hangjongeren of vreemde types in de buurt			
Eens	6	.925 (.784-1.092) ^d	.358
Beetje eens/oneens	16	.980 (.885-1.086) ^d	.702
Oneens	78	Ref	
Te weinig speelplekken in de buurt			
Eens	16	.863 (.778-.958)	.006
Beetje eens/oneens	18	.858 (.776-.948)	.003
Oneens	66	Ref	
Te veel afval op straat			
Eens	9	1.155 (1.016-1.313) ^d	.027
Beetje eens/oneens	17	1.011 (.915-1.117) ^d	.834
Oneens	74	Ref	
Te weinig vriendjes/vriendinnetjes			
Eens	16	.419 (.373-.471)	<.001
Beetje eens/oneens	26	.513 (.468-.561)	<.001
Oneens	58	Ref	
Vervelende andere kinderen			
Eens	6	.806 (.681-.954) ^b	.012
Beetje eens/oneens	20	1.058 (.965-1.159) ^b	.231
Oneens	74	Ref	
Kind speelt liever binnen			
Eens	11	.027 (.019-.039)	<.001
Beetje eens/oneens	34	.187 (.170-.206)	<.001
Oneens	56	Ref	

* Gerapporteerd als gemiddelde (SD) in plaats van percentages.

A: gecorrigeerd voor geslacht. B: gecorrigeerd voor geslacht en leeftijd.

C: gecorrigeerd voor leeftijd. D: gecorrigeerd voor stedelijkheid.

Bron: GGD Gelderland Midden Kindmonitor 2017, GGD Gelderland Zuid Kindmonitor 2017, bewerking Mulier Instituut.

Tabel B2.3b Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses Gelderland-Zuid van kinderen van 4-11 jaar (n=7.919)

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p-waarde
Zes/zeven dagen min. een uur buiten (outcome)			
Ja	32		
Nee	68		
GEZONDHEID EN WELZIJN			
Pest wel eens anderen			
Ja	16	1.284 (1.103-.495) ^a	.001
Nee	84	Ref	
PERSOONSKENMERKEN			
Etniciteit			
Geen migratieachtergrond	94	Ref	
Westerse migratieachtergrond	5	1.004 (.569-1.693)	.987
Niet-westerse migratieachtergrond	1	.720 (.563-.921)	.009
ANDERE ACTIVITEITEN			
Elke dag minimaal een uur tv kijken			
Ja	34	.956 (.864-1.059) ^b	.389
Nee	66	Ref	
Elke dag minimaal een uur computer, laptop, tablet of mobiele telefoon (totaal)			
Ja	22	.779 (.687-.884) ^b	<.001
Nee	78	Ref	
Elke dag minimaal een uur computer, laptop, tablet of mobiele telefoon (jongens, n=4.072)			
Ja	26	.734 (.624-.864) ^b	<.001
Nee	74	Ref	
Elke dag minimaal een uur computer, laptop, tablet of mobiele telefoon (meisjes, n=3.824)			
Ja	18	.846 (.692-1.035) ^b	.104
Nee	82	Ref	
Lid van een club of vereniging algemeen			
Ja	11	1.209 (1.041-1.405) ^b	.013
Nee	89	Ref	
OMGEVINGSKENMERKEN			
Gemiste voorzieningen (ref: niet gemist)			
Activiteiten voor kind	11	1.076 (.927-1.250)	.334
Veilige speelplek	16	.890 (.780-1.017) ^c	.086
Grasveld	13	.896 (.776-1.035) ^a	.136
Park of plantsoen	7	.844 (.697-1.022) ^d	.082
Contact met andere ouders	4	.583 (.439-.775) ^d	<.001
Contact met andere kinderen	13	.442 (.373-.523)	<.001

A: Gecorrigeerd voor geslacht.

B: Gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht.

C: Gecorrigeerd voor leeftijd./ D: Gecorrigeerd voor stedelijkheid.

Bron: GGD Gelderland Zuid Kindmonitor, 2017, bewerking Mulier Instituut.

Tabel B2.4 Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses Hollands-Noorden van kinderen van 4-11 jaar (n=8.369)

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p-waarde
Zes/zeven dagen min. een uur buiten (outcome)			
Ja	30		
Nee	70		
PERSOONSKENMERKEN			
Leeftijd			
4-6 jaar		Ref	
7-9 jaar		1.160 (1.042-1.293)	.007
10-11 jaar		.776 (.686-.877)	<.001
Geslacht			
Jongen	51	Ref	
Meisje	49	.707 (.644-.777)	<.001
GEZONDHEID EN WELBEVINDEN			
Ervaren gezondheid			
(Zeer) goed	96	Ref	
Matig/slecht	4	.687 (.523-.902)	.007
Gepest worden buiten school in afgelopen drie maanden (twee keer per maand of vaker) (totaal)			
Ja	14	1.232 (1.081-1.403) ^a	.002
Nee	86	Ref	
Gepest worden buiten school in afgelopen drie maanden (twee keer per maand of vaker, jongens, n=4.260)			
Ja	18	1.263 (1.073-1.487)	.005
Nee	82	Ref	
Gepest worden buiten school in afgelopen drie maanden (twee keer per maand of vaker, meisjes, n=4.130)			
Ja	11	1.179 (.948-1.465)	.139
Nee	89	Ref	
Anderen pesten buiten school in afgelopen drie maanden (twee keer per maand of vaker)			
Ja	8	1.240 (1.051-1.463)	.011
Nee	92	Ref	
Welbevinden (grensgebied & verhoogd)			
Emotionele problemen	15	.760 (.662-.873)	<.001
Gedragsproblemen	13	.956 (.831-1.100) ^a	.534
Hyperactiviteit	16	1.000 (.879-1.137) ^a	1.000

**Vervolg tabel B2.4 Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses
Hollands-Noorden van kinderen van 4-11 jaar (n=8.369)**

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p-waarde
Problemen leeftijdsgenoten	14	.562 (.482-.655)	<.001
Pro-sociaal gedrag	6	.611 (.494-.755) ^a	<.001
GEZINSSITUATIE			
Gezinssituatie			
Vader en moeder	87	Ref	
Anders	13	.897 (.778-1.034)	.133
Moeite met rondkomen			
Nee	51	Ref	
Nee, maar wel opletten	37	1.089 (.985-1.204)	.096
Enige/grote moeite	12	.953 (.818-1.111)	.539
Opleiding ouders			
Laag/midden	42	Ref	
Hoog	58	.699 (.634-.771)	<.001
ANDERE ACTIVITEITEN			
Elke dag actief transport			
Ja	51	1.211 (1.096-1.338) ^b	<.001
Nee	49	Ref	
Lidmaatschap sport (totaal)			
Ja	84	1.169 (1.024-1.334) ^b	.021
Nee	16	Ref	
Lidmaatschap sport jongens (n= 4.265)			
Ja	83	1.371 (1.144-1.644) ^b	.001
Nee	17	Ref	
Lidmaatschap sport meisjes (n=4.130)			
Ja	84	.984 (.811-1.194) ^b	.871
Nee	16	Ref	
Sporten (dagen)*	2.04 (1.05)	1.107 (1.049-1.168) ^b	<.001
Elke dag minimaal uur schermtijd			
Ja	52	.813 (.740-.893) ^a	<.001
Nee	48	Ref	
Smartphone (alleen 8-12 jaar)			
Ja	34	.903 (.771-1.056) ^b	.202
Nee	66	Ref	
Lid club/vereniging algemeen			
Ja	85	1.089 (.952-1.246) ^a	.215
Nee	15	Ref	
Lid van aantal clubs/vereniging			
Geen	15	Ref	
Eén club/vereniging	63	1.147 (1.000-1.351)	.050
Twee of meer clubs/verenigingen	23	.873 (.743-1.025)	.098

**Vervolg tabel B2.4 Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses
Hollands-Noorden van kinderen van 4-11 jaar (n=8.369)**

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p-waarde
OMGEVINGSKENMERKEN			
Stedelijkheid			
(Zeer) sterk stedelijk	27	Ref	
Matig stedelijk	26	1.018 (.892-1.161)	.793
Weinig/niet stedelijk	46	1.343 (1.198-1.505)	<.001
Kindvriendelijkheid buurt			
Heel kindvriendelijk	28	Ref	
Kindvriendelijk	60	.622 (.560-.690)	<.001
(Helemaal) niet kindvriendelijk	13	.478 (.405-.564)	<.001
Mogelijkheden voor buitenspelen (ref: nee)			
In de eigen tuin	96	1.473 (1.125-1.929)c	.005
Openbare speeltuin, speelveldje of ontmoetingsplek	91	1.308 (1.106-1.547)c	.002
Parkje of plantsoen	75	1.389 (1.240-1.556)c	<.001
Op straat of stoep	83	1.479 (1.294-1.690)c	<.001
Ergens anders	83	1.425 (1.249-1.625)	<.001
Belemmeringen om buiten te spelen			
Te veel verkeer			
Eens	14	.611 (.522-.715)b	<.001
Beetje eens/oneens	53	.752 (.678-.833)b	<.001
Oneens	34	Ref	
'Gevaarlijk' water in de buurt			
Eens	21	.808 (.706-.925)b	.002
Beetje eens/oneens	48	.911 (.818-1.014)b	.089
Oneens	31	Ref	
Hangjongeren of vreemde types in de buurt			
Eens	5	.963 (.774-1.198)c	.737
Beetje eens/oneens	35	1.058 (.956-1.170)c	.276
Oneens	60	Ref	
Te weinig speelplekken in de buurt			
Eens	11	.715 (.609-.840)	<.001
Beetje eens/oneens	34	.727 (.655-.806)	<.001
Oneens	55	Ref	
Te veel afval op straat			
Eens	8	1.402 (1.183-1.662)c	<.001
Beetje eens/oneens	39	.957 (.866-1.058)c	.394
Oneens	53	Ref	

**Vervolg tabel B2.4 Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses
Hollands-Noorden van kinderen van 4-11 jaar (n=8.369)**

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p-waarde
Te weinig vriendjes/vriendinnetjes			
Eens	9	.407 (.337-.491)	<.001
Beetje eens/oneens	39	.470 (.424-.521)	<.001
Oneens	52	Ref	
Vervelende andere kinderen			
Eens	4	1.108 (.861-1.424)	.425
Beetje eens/oneens	36	.983 (.891-1.085)	.739
Oneens	60	Ref	
Gemiste voorzieningen (ref: niet gemist)			
Sportvoorzieningen	7	.885 (.736-1.064)	.194
Activiteiten voor kind in de buurt	12	.875 (.754-1.016)	.080
Veilige speelplek	13	.758 (.656-.876)	<.001
Grasveld, trapveldje	12	.850 (.735-.983)a	.028
Park of plantsoen	7	.864 (.715-1.045)	.132
Contact met andere ouders	3	.585 (.428-.798)	.001
Contact kind met andere kinderen	11	.440 (.369-.525)	<.001

A: gecorrigeerd voor geslacht.

B: gecorrigeerd voor leeftijd.

C: gecorrigeerd voor stedelijkheid.

Bron: GGD Hollands Noorden Kindmonitor, 2016, bewerking Mulier Instituut.

Tabel B2.5 Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses Rotterdam-Rijnmond van kinderen van 4-11 jaar (n=9.845)

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p-waarde
Zes/zeven dagen min. een uur buiten (outcome)			
Ja	36		
Nee	64		
PERSOONSKENMERKEN			
Geslacht			
Jongen	51		
Meisje	49	.884 (.815-.960)	.003
Leeftijd			
4-6 jaar	35	Ref	
7-9 jaar	38	.992 (.903-1.091)	.874
10-11 jaar	26	.609 (.546-.680)	<.001
Etniciteit			
Geen migratieachtergrond	60	Ref	
Westerse migratieachtergrond	30	.971 (.846-1.114)	.670
Niet-westerse migratieachtergrond	10	.720 (.655-.791)	<.001
GEZONDHEID & WELZIJN			
Ervaren gezondheid			
(Zeer) goed	94	Ref	
Matig/slecht	6	.745 (.617-.901) ^a	.002
Ziekte of aandoening (al dan niet vastgesteld)			
Astma of bronchitis			
Ja	7	1.206 (1.026-1.417)	.023
Nee	93	Ref	
Allergie			
Ja	11	1.006 (.900-1.125) ^b	.912
Nee	89	Ref	
Migraine of regelmatig ernstige hoofdpijn			
Ja	4	.908 (.724-1.139)	.404
Nee	96	Ref	
Gevoel afgelopen drie maanden			
(Heel) blij	96	Ref	
Niet blij/niet somber	3	.601 (.456-.792)	<.001
Erg/beetje somber	1	.564 (.384-.829)	.004
Welbevinden (grensgebied & verhoogd)			
Emotionele problemen			
Grensgebied/verhoogd	14	.769 (.680-.869) ^c	<.001
Normaal	86	Ref	
Gedragsproblemen			
Grensgebied/verhoogd	15	.949 (.844-1.067) ^b	.380
Normaal	85	Ref	
Hyperactiviteit			
Grensgebied/verhoogd	15	1.058 (.942-1.188) ^b	.339
Normaal	85	Ref	

Vervolg tabel B2.5 Beschrijvende statistiek en resultaten van logistische regressieanalyses Rotterdam-Rijnmond van kinderen van 4-11 jaar (n=9.845)

	Beschrijvende statistiek (%)	OR (BI)	p-waarde
Problemen leeftijdsgenoten			
Grensgebied/verhoogd	16	.617 (.547-.695)	<.001
Normaal	84	Ref	
Pro-sociaal gedrag			
Grensgebied/verhoogd	5	.679 (.557-.826) ^c	<.001
Normaal	95	Ref	
GEZINSSITUATIE			
Gebruik opvang (min. één van de opties hieronder) (ref: nee)	46	.986 (.905-1.074) ^c	.747
Gebruik BSO	26	.809 (.734-.891) ^c	<.001
Gebruik betaalde oppas	7	1.184 (1.013-1.384) ^c	.034
Gebruik onbetaalde oppas	26	1.057 (.961-1.163) ^c	.251
Moeite met rondkomen			
Nee	64	Ref	
Nee, maar wel opletten	24	.926 (.839-1.023)	.131
Enige/grote moeite	12	.894 (.784-1.019)	.094
Gezinssituatie			
Vader en moeder	78	Ref	
Anders	22	.794 (.717-.880)	.001
Opleiding ouders			
Laag/midden	57	Ref	
Hoog	43	.776 (.713-.844)	<.001
ANDERE ACTIVITEITEN			
Elke dag actief transport			
Ja	59	1.303 (1.194-1.421) ^c	<.001
Nee	41	Ref	
Lidmaatschap sportvereniging			
Ja	61	1.018 (.933-1.111) ^c	.683
Nee	39	Ref	
Sporten (dagen)*	1.79 (1.23)	1.011 (.969-1.054) ^b	.614
Lidmaatschap een vereniging algemeen			
Ja	74	.920 (.838-1.010)	.078
Nee	26	Ref	
OMGEVINGSKENMERKEN			
Geschiktheid buurt voor kinderen in basisschoolleeftijd	85	1.782 (1.571-2.020)	<.001

A: gecorrigeerd voor etniciteit.

B: gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht.

C: gecorrigeerd voor leeftijd.

Bron: GGD Rotterdam-Rijnmond Kindmonitor, 2018, bewerking Mulier Instituut.

Bijlage 3 Indeling sterkte associaties

Tabel B3.1 Indeling conclusie van sterkte associaties onderzochte leefstijl- en omgevingsfactoren met buitenspeelgedrag

Vijf datasets					
Sterke associatie					
Associatie					
Inconsistent					
Inconsistent					
Geen associatie					
Geen associatie					
Vier datasets					
Sterke associatie					
Associatie					
Inconsistent					
Geen associatie					
Geen associatie					
Drie datasets					
Associatie					
Inconsistent					
Inconsistent					
Geen associatie					
Twee datasets					
Associatie					
Inconsistent					
Geen associatie					
Eén dataset					
Mogelijke associatie					
Geen associatie					

Groen: significante associatie met buitenspeelgedrag. **Grijs:** Geen significante associatie met buitenspeelgedrag.

Mulier Instituut | Sportonderzoek voor beleid en samenleving
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht | Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | info@mulierinstituut.nl | www.mulierinstituut.nl